

Pārskata tabula par saņemtajiem sabiedrības un institūciju jautājumiem un komentāriem sabiedriskās apspriešanas laikā

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
AS "Augstsprieguma tīkls" Nr. Nr. 2.5/2025/3877		
1.	AS "Augstsprieguma tīkls" informē, ka vēja elektrostaciju izvietojums ir paredzēts tālāk par to maksimālā augstuma (ieskaitot rotora spārnu garumu) plus 10 metru attālumā no 110kV gaisvadu elektrolīnijas.	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
2.	AS "Augstsprieguma tīkls" izsniegtajās tehniskajās prasībās apakšstacijas novietojums ir plānots zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 76740010101.	Ziņojumā vērtētas divas apakšstacijas būvniecības vietas alternatīvas zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 76740010101 un 76740010102. Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
Valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" Nr. Nr.01-8/2084		
3.	Civilās aviācijas aģentūras Lidlauku standartu un drošības daļa ir iepazinusi ar SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un informē, ka mums nav papildu priekšlikumu ziņojuma pilnveidošanai.	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
4.	Minētā vēja parka elektrostacijas būs gaisa kuģu lidojumiem bīstami šķēršļi un atbilstoši likuma "Par aviāciju" 41.panta prasībām pēc vēja elektrostaciju precīza izvietojuma, skaita un raksturlielumu noskaidrošanas to būvēšanai būs jāsaņem Civilās aviācijas aģentūras atļauja, kā arī tās būs jāmarķē un jāapriko ar aizsarggaismām.	Skatīt iekļautos nosacījumus 3.11.2. apakšnodaļā. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
SIA "Elektroniskie sakari" Nr. 2.1-2/748		
5.	SIA "Elektroniskie sakari" ieskatā Ziņojumā ir nepieciešami šādi labojumi un papildinājumi: 1) Daļu par vēja elektrostaciju parka iespējamo ietekmi uz televīzijas uztveršanu ar Starptautiskās Telesakaru savienības (ITU) konstatēto par nenozīmīgo negatīvo ietekmi, aicinām papildināt ar	Sakaru kvalitātes novērtējums neietilpst ietekmes uz vidi novērtējuma veicēju kompetencē. Ziņojuma 3.11. nodaļā ir norādīts, ka "paredzētās darbības ierosinātājai, sadarbojoties ar VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" ir jāveic detalizēts apraides kvalitātes novērtējums pirms būvdarbu uzsākšanas, to

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	apsvērumiem, pie kuriem šāds secinājums ir izdarīts, un apstākļiem pie kuriem ietekme tomēr ir iespējama, salīdzinot tos ar attiecīgā vēja elektrostaciju parka plānoto atrašanās vietu.	atkārtojot pēc būvdarbu pabeigšanas un vēja parka ekspluatācijas uzsākšanas. Ja tiek konstatēti LRTVC ieskatā nozīmīgi apraides kvalitātes traucējumi, paredzētās darbības ierosinātājam sadarbojoties ar LVRTC ir jāīsteno nepieciešamie tehnoloģiskie pasākumi apraides kvalitātes atjaunošanai vai uzlabošanai.” Vairāk nosacījumu skatīt 3.11.2. apakšnodaļā.
	2) Ziņojums ir papildināms arī ar vērtējumu par vēja elektrostaciju parka iespējamo ietekmi uz fiksētā dienesta radiosakaru sistēmām, kuras tiek lietotas un kuru sakaru trase šķērso vēja elektrostaciju plānotās izvietojuma teritoriju.	Precizēta ziņojuma 3.11.2. apakšnodaļa un papildināta 5.2.2. tabula ar pasākumiem ietekmes uz vidi mazināšanai.
	3) Ziņojumā iztrūkst informācija par konsultāciju rezultātu attiecībā uz valsts aizsardzībai lietotajiem radiolokācijas un sakaru līdzekļiem.	3.11.2. apakšnodaļā ir norādīts, ka paredzētās darbības ierosinātājam atļaujas no VA “Civīlās aviācijas aģentūra” un Aizsardzības ministrijas. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
Valsts akciju sabiedrība “Latvijas gaisa satiksme” Nr. VI-AD/JPN-03/2025/713		
	Atbildot uz 2025. gada 15. septembrī saņemto pieprasījumu, valsts akciju sabiedrība “Latvijas gaisa satiksme” dara zināmu, ka neiebilst pret ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā par vēja parka “Prīkuļi” un tā saistītās infrastruktūras būvniecību Preiļu novada Saunas pagastā ietverto informāciju.	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Valsts ceļi” Latgales reģionālā nodaļa Nr. 4.6 / 17071		
	Ņemot vērā to, ka teritoriju šķērso vai ar to robežojas valsts vietējais autoceļš V756 Smelteri-Viktorovka, vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) novietojumu no valsts autoceļa ass paredzēt ne tuvāk par 1,5 kārtīgu maksimālo vēja elektrostaciju augstumu.	Papildināta ziņojuma 3.10.2. un 5.1. nodaļa.
	Izmantot esošos pievienojumus valsts autoceļiem, VSIA “Latvijas Valsts ceļi” (turpmāk – LVC) izveidoto valsts autoceļu ceļu pievienojumu reģistru un reģistrā noteiktās ceļu pievienojumu	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	kategorijas atbilstoši Ministru kabineta 2008. gada 7. jūlija noteikumiem Nr. 505 "Noteikumi par pašvaldību, komersantu un māju ceļu pievienošanu valsts autoceļiem", norādot tos grafiskajā daļā. Ja nepieciešams izveidot jaunu pievienojumu valsts autoceļam, to plānot atbilstoši minēto noteikumu prasībām.	
	Plānojot būvmateriālu un VES piegāžu maršrutus, ņemt vērā esošo valsts autoceļu stāvokli, masas un gabarītu ierobežojumus, kā arī ņemt vērā to, ka, ja LVC konstatē valsts autoceļa bojājumus, nekavējoties var tikt uzstādītas masas ierobežojuma ceļa zīmes, līdz ar ko smagsvara pārvadājumus ieteicams plānot vasaras periodā no maija līdz septembrim, vai ilgstoša sasaluma laikā, kad autoceļu nestspēja ir visaugstākā.	Precizēta ziņojuma 2.3.2. apakšnodaļa rindkopā par esošo autoceļu izmantošanu.
	Plānojot apbūvi un ar to saistītas transporta plūsmas, ņemt vērā to, ka plānotie risinājumi nevar pasliktināt braukšanas apstākļus uz V756 Smelteri-Viktorovka.	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	Jaunu inženiertīklu paralēlo novietojumu gar valsts autoceļu projektēt: 1) vismaz 1 m ārpus valsts autoceļa ceļu zemes nodalījuma joslas un ārpus ceļa zemes klātnes un konstruktīvo elementu (grāvju, gājēju celiņu utt.) robežām, netraucējot to uzturēšanas darbu veikšanu, tā, lai inženiertīklu aizsargjosla nepārklājas ar valsts autoceļa ceļa zemes klātni; 2) valsts autoceļu ceļu zemes nodalījuma joslā, ārpus ceļa zemes klātnes un konstruktīvo elementu (grāvju, gājēju celiņu utt.) robežām, netraucējot to uzturēšanas darbu veikšanu, tā, lai inženiertīklu aizsargjosla nepārklājas ar valsts autoceļa ceļa zemes klātni, bet tādā gadījumā ietekmes uz vidi novērtējumā jāievērtē un jānorāda, ka būvprojektā būs jāparedz:	Precizēta ziņojuma 2.3.3. apakšnodaļa par inženierkomunikāciju izbūvi.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	a) topogrāfisko uzmērījumu visā valsts autoceļa ceļu zemes nodalījuma joslas platumā; b) valsts autoceļa ūdens novadišanas sistēmas būvniecību, bet gadījumā, ja ūdens novadišanas sistēmas būvniecība nepieciešama garākā autoceļa posmā, nekā nepieciešams inženiertīkla izvietojumam, topogrāfisko uzmērījumu veic būvprojektam nepieciešamā apjomā; c) apauguma, tostarp koku, likvidēšanu visā ceļu zemes nodalījuma joslas platumā abās autoceļa pusēs.	
	Par inženiertīkla izbūvi valsts autoceļa ceļu zemes nodalījuma joslā pirms būvdarbu uzsākšanas jānoslēdz sadarbības līgums ar LVC.	Papildināta ziņojuma 2.3.3. apakšnodaļa par inženierkomunikāciju izbūvi.
Akciju Sabiedrība "Latvijas valsts meži" Nr. 4.1-2_06my_300_25_283		
	Iepazīstoties ar IVN ziņojumu, LVM secina, ka viens no izvirzītajiem Projekta realizācijas nosacījumiem var skart LVM apsaimniekošanā esošās zemes. Proti, IVN ziņojuma 177. un 179.lpp norādīts, ka IVN ziņojuma izstrādātāju ieskatā, gadījumā, ja tiek pieņemts pozitīvs akcepta lēmums par plānotā vēja parka būvniecību, negatīvās ietekmes uz mazā ērgļa dzīvotnēm un rubeņa mazināšanai ir jāīsteno kompensējoši pasākumi, uzlabojot dzīvotņu kvalitāti ārpus vēja parka ietekmes zonas. Lai mazinātu plānotā vēja parka radīto ietekmi uz vēja parka "Prīkuļi" tiešā apkārtnē konstatēto reģionāli nozīmīgo rubeņu populāciju Medņu purva apkārtnē ekspertu ieskatā ir nepieciešams uzlabot rubeņa riesterības un barošanās apstākļus, īstenojot augstajam purvam raksturīga hidroloģiskā režīma atjaunošanas pasākumus vismaz 350 ha platībā Medņu purvā, Steporu purvā vai kādā citā augstajā purvā, kur konstatēta rubeņa klātbūtne vai iespējama tā populācijas atjaunošana. Kompensējošie pasākumi veicami rubeņa riesterības vietas uzlabošanai vismaz 350 ha platībā. Savukārt, ja tiek pieņemts lēmums par	Precizēta ziņojuma 3.3.5.4. apakšnodaļa par kompensējošiem pasākumiem un papildināta 5.1. apakšnodaļa par limitējošiem faktoriem.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	kompensējošo pasākumu īstenošanu citviet, tam jābūt gan padziļināti izvērtētam, gan izdiskutētam, ievērojot labas prakses piemērus kompensējošo pasākumu plānošanā. LVM norāda, ka SIA "Enery Latvia" iepriekš vērsusies LVM ar lūgumu saskaņot un noslēgt nodoma līgumu (vienošanos), par iespēju uzlabot hidroloģisko režīmu Medņu purvā Līvānu novada Rudzātu pagastā. LVM sniedza atbildi SIA "Enery Latvia", ka LVM īsteno valsts intereses meža apsaimniekošanā, nodrošinot meža vērtības saglabāšanu un palielināšanu, kā arī sekmējot ienākumu gūšanu no mežu apsaimniekošanas. LVM 100% akciju turētājs ir valsts Latvijas Republika Zemkopības ministrijas personā. LVM pamatdarbība ir mežsaimniecība un dabas aizsardzības pasākumi, kas tiek realizēti atbilstoši normatīvajos aktos un Meža apsaimniekošanas plānā paredzētajam. LVM šobrīd izvērtē trešo personu ierosinātu papildu dabas aizsardzības pasākumu īstenošanas regulējumu un saistības, kādas tiktu uzņemtas attiecīgo sadarbību ietvaros. Līdz ar to, uz 2025. gada 13. oktobri, LVM vēl nevar sniegt piekrišanu kompensējošo pasākumu īstenošanai LVM apsaimniekošanā esošajās zemēs, nekustamā īpašuma "Valsts mežs", kadastra numurs 76680020025, Rudzātu pagastā, Līvānu novadā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 76680080022.	
Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde Nr. 2025/05-06/1381		
	Izskatot IVN ziņojumu par vēja parka "Prīkuļi" izveidi, konstatēts, ka IVN ziņojumā ir atsevišķa sadaļa par kultūrvēsturisko mantojumu - 3.5. Kultūrvēsturiskās vērtības. Apakšpunktā 3.5.1. Normatīvais	Precizēta ziņojuma 3.5.1. apakšnodaļa.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	regulējums un novērtējuma pieeja nepilnīgi norādītas speciālās tiesību normas attiecībā uz kultūras pieminekļu aizsardzību. Pārvalde aicina pārskatīt un papildināt sadaļu ar normām, kas regulē darbības kultūras pieminekļos un to aizsardzības zonās.	
	Sadaļas apakšpunktā 3.5.2. Esošā stāvokļa raksturojums un ietekmes vērtējums norādīts, ka plānotā vēja elektrostaciju parka teritorijā un ar to saistītās infrastruktūras izbūves vietās neatrodas valsts aizsardzībā esoši kultūras pieminekļi vai to aizsardzības zonas. Vistuvāk VES parkam (~6,6 km) atrodas vietējās nozīmes arheoloģiskais piemineklis Skuteļu senkapi (valsts aizsardzības Nr. 1940). IVN ziņojumā ietverta informācija arī par arheoloģisko senlietu atradumu vietām un vietām ar kultūrvēsturisku nozīmi, vērtējot potenciālo VES ietekmi uz tām. Informācijai pievienota tabula (3.5.1.), kurā apkopota informācija par VES parka izpētes teritorijas tuvākajā apkārtnē konstatētajiem kultūrvēsturiskajiem objektiem un vietām. Atsaucoties uz izmantotajiem arhīvu materiāliem par atradumu vietām un izvērtējot to kultūrvēsturisko nozīmi, lietots līdz 2018. gadam pastāvējušā Pieminekļu dokumentācijas centra nosaukums, aicinām turpmāk atsaucēs atbilstoši likuma “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 26.1 pantam lietot Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes arhīvu.	Attiecīgais komentārs nav saistīts ar konkrēto IVN ziņojumu.
	Sadaļas apakšpunktā 3.5.3. Ietekme uz kultūrvēsturiskajām vērtībām un pasākumi tās mazināšanai ir vērtēta plānotā vēja elektrostaciju parka ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu. Kultūrvēsturiskā mantojuma eksperts ir norādījis, ka valsts aizsardzībā esošajiem kultūras pieminekļiem VES parka un ar to saistītās infrastruktūras izbūve apdraudējumu neradīs. Ņemot vērā IVN Ziņojumā apkopoto informāciju par vietām ar kultūrvēsturisku nozīmi, kas konstatētas VES parka teritorijā un tās tuvumā,	Precizēta ziņojuma 3.5.3. apakšnodaļa.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	eksperts ir norādījis, kādi pasākumi ir jāveic atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai kultūras mantojuma aizsardzībā. Analizējot VES Nr. PR12 montāžas laukuma izvietojumu, eksperte konstatējusi, ka šajā vietā atrodas kādas 20. gs. sākuma māju vieta. Ekspertes ieskatā ēkas paliekām nav būtiska kultūrvēsturiska nozīme, vienlaikus norādot, ka galīgais vērtējums par minētā objekta aizsardzības nepieciešamību ir Pārvaldes kompetencē. Paskaidrojam, ka Pārvalde nesniedz galīgos vērtējumus IVN procesā jau apzinātām kultūras vērtībām, bet atbilstoši 2021. gada 26. oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi" izvērtē konkrētus priekšlikumus par objekta iekļaušanu Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā.	
	IVN Ziņojuma 240. lpp. kļūdaini norādīts, ka zemes darbu veikšanas laikā īpaša uzmanība jāpievērš akmens laikmeta senlietu un senvietu atradumiem un iespējamiem Kurzemes un Zemgales hercogistes saimnieciskās darbības objektiem. Vēršam uzmanību, ka teritorija, kurā iecerēts izveidot VES parku "Prīkuļi", vēsturiski nav atradies Kurzemes un Zemgales hercogistē.	Precizēta ziņojuma 3.5.3. apakšnodaļa.
Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs Nr. NOS/2025-7109		
	Izskatot sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, Centrs secināja, ka paredzētais vēja parks "Prīkuļi" neatrodas Centra apsaimniekošanā esošu nekustamo īpašumu tiešā tuvumā un tādējādi neietekmē vides un dabas apstākļus tajos, līdz ar to Centram nav papildinājumu vai precizējumu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma saturam.	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	Vērtējot likuma "Par aviāciju" 113.4 panta prasības par Aizsardzības ministrijas atļauju būvēt, ierīkot un izvietot objektus, kuru augstums virs to atrašanās vietas reljefa ir 100 metri vai vairāk	Skatīt iekļautos nosacījumus 3.11.2. apakšnodaļā. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem																																																																																								
	izpildi, Centrs konstatēja, ka Aizsardzības ministrija ar 31.01.2025. lēmumu Nr. 1/1-24.3/65 “Par SIA Enerly Wind Farm One vēja elektrostaciju parka “Priekuļi” būvniecību Preiļu novada Saunas pagastā” ir atļāvusi SIA Enerly Wind Farm One šādu vēja elektrostaciju būvniecību Preiļu novada Saunas pagastā: <table><tr><th>Nr. p.k.</th><th>Elektrostācijas nosaukums</th><th colspan="2">Koordinātas (DMS)</th></tr><tr><td>1</td><td>DD2</td><td>56° 21' 10.8" N</td><td>26° 31' 23.8872" E</td></tr><tr><td>2</td><td>Pr24</td><td>56° 24' 26.9928" N</td><td>26° 35' 22.7904" E</td></tr><tr><td>3</td><td>Pr25</td><td>56° 25' 18.7248" N</td><td>26° 37' 38.5788" E</td></tr><tr><td>4</td><td>O4</td><td>56° 21' 15.696" N</td><td>26° 31' 2.46" E</td></tr><tr><td>5</td><td>PrRR3</td><td>56° 25' 17.598" N</td><td>26° 38' 10.0644" E</td></tr><tr><td>6</td><td>Pr3</td><td>56° 25' 0.0156" N</td><td>26° 38' 0.1932" E</td></tr><tr><td>7</td><td>AP2</td><td>56° 24' 37.9872" N</td><td>26° 37' 12.288" E</td></tr><tr><td>8</td><td>JŪ1</td><td>56° 24' 57.888" N</td><td>26° 36' 47.772" E</td></tr><tr><td>9</td><td>Pr11</td><td>56° 25' 14.376" N</td><td>26° 36' 4.176" E</td></tr><tr><td>10</td><td>O6</td><td>56° 25' 31.5048" N</td><td>26° 35' 19.4712" E</td></tr><tr><td>11</td><td>Pr12</td><td>56° 25' 4.908" N</td><td>26° 35' 29.364" E</td></tr><tr><td>12</td><td>Pr15</td><td>56° 24' 48.8736" N</td><td>26° 35' 15.7596" E</td></tr><tr><td>13</td><td>PrX14</td><td>56° 24' 37.944" N</td><td>26° 35' 46.14" E</td></tr><tr><td>14</td><td>JV1</td><td>56° 20' 40.92" N</td><td>26° 31' 31.908" E</td></tr><tr><td>15</td><td>O5</td><td>56° 20' 57.7212" N</td><td>26° 31' 52.662" E</td></tr><tr><td>16</td><td>DD3</td><td>56° 21' 2.412" N</td><td>26° 32' 23.172" E</td></tr><tr><td>17</td><td>DD1</td><td>56° 21' 14.274" N</td><td>26° 31' 53.7384" E</td></tr><tr><td>18</td><td>O3</td><td>56° 21' 30.1032" N</td><td>26° 31' 41.9196" E</td></tr><tr><td>19</td><td>O2</td><td>56° 21' 38.448" N</td><td>26° 31' 24.006" E</td></tr><tr><td>20</td><td>O1</td><td>56° 20' 56.832" N</td><td>26° 30' 48.204" E</td></tr><tr><td>21</td><td>AnP1</td><td>56° 24' 52.056" N</td><td>26° 37' 16.284" E</td></tr></table>	Nr. p.k.	Elektrostācijas nosaukums	Koordinātas (DMS)		1	DD2	56° 21' 10.8" N	26° 31' 23.8872" E	2	Pr24	56° 24' 26.9928" N	26° 35' 22.7904" E	3	Pr25	56° 25' 18.7248" N	26° 37' 38.5788" E	4	O4	56° 21' 15.696" N	26° 31' 2.46" E	5	PrRR3	56° 25' 17.598" N	26° 38' 10.0644" E	6	Pr3	56° 25' 0.0156" N	26° 38' 0.1932" E	7	AP2	56° 24' 37.9872" N	26° 37' 12.288" E	8	JŪ1	56° 24' 57.888" N	26° 36' 47.772" E	9	Pr11	56° 25' 14.376" N	26° 36' 4.176" E	10	O6	56° 25' 31.5048" N	26° 35' 19.4712" E	11	Pr12	56° 25' 4.908" N	26° 35' 29.364" E	12	Pr15	56° 24' 48.8736" N	26° 35' 15.7596" E	13	PrX14	56° 24' 37.944" N	26° 35' 46.14" E	14	JV1	56° 20' 40.92" N	26° 31' 31.908" E	15	O5	56° 20' 57.7212" N	26° 31' 52.662" E	16	DD3	56° 21' 2.412" N	26° 32' 23.172" E	17	DD1	56° 21' 14.274" N	26° 31' 53.7384" E	18	O3	56° 21' 30.1032" N	26° 31' 41.9196" E	19	O2	56° 21' 38.448" N	26° 31' 24.006" E	20	O1	56° 20' 56.832" N	26° 30' 48.204" E	21	AnP1	56° 24' 52.056" N	26° 37' 16.284" E	
Nr. p.k.	Elektrostācijas nosaukums	Koordinātas (DMS)																																																																																								
1	DD2	56° 21' 10.8" N	26° 31' 23.8872" E																																																																																							
2	Pr24	56° 24' 26.9928" N	26° 35' 22.7904" E																																																																																							
3	Pr25	56° 25' 18.7248" N	26° 37' 38.5788" E																																																																																							
4	O4	56° 21' 15.696" N	26° 31' 2.46" E																																																																																							
5	PrRR3	56° 25' 17.598" N	26° 38' 10.0644" E																																																																																							
6	Pr3	56° 25' 0.0156" N	26° 38' 0.1932" E																																																																																							
7	AP2	56° 24' 37.9872" N	26° 37' 12.288" E																																																																																							
8	JŪ1	56° 24' 57.888" N	26° 36' 47.772" E																																																																																							
9	Pr11	56° 25' 14.376" N	26° 36' 4.176" E																																																																																							
10	O6	56° 25' 31.5048" N	26° 35' 19.4712" E																																																																																							
11	Pr12	56° 25' 4.908" N	26° 35' 29.364" E																																																																																							
12	Pr15	56° 24' 48.8736" N	26° 35' 15.7596" E																																																																																							
13	PrX14	56° 24' 37.944" N	26° 35' 46.14" E																																																																																							
14	JV1	56° 20' 40.92" N	26° 31' 31.908" E																																																																																							
15	O5	56° 20' 57.7212" N	26° 31' 52.662" E																																																																																							
16	DD3	56° 21' 2.412" N	26° 32' 23.172" E																																																																																							
17	DD1	56° 21' 14.274" N	26° 31' 53.7384" E																																																																																							
18	O3	56° 21' 30.1032" N	26° 31' 41.9196" E																																																																																							
19	O2	56° 21' 38.448" N	26° 31' 24.006" E																																																																																							
20	O1	56° 20' 56.832" N	26° 30' 48.204" E																																																																																							
21	AnP1	56° 24' 52.056" N	26° 37' 16.284" E																																																																																							
Valsts meža dienesta Dienvidu virsmežniecība Nr. DVM.7-1/2348																																																																																										
	Savas kompetences ietvaros, ņemot vērā, ka būvniecība skars arī meža zemes, sniedzam sekojošu informāciju un priekšlikumus: 1. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumiem Nr.889 “Noteikumi par atmežošanas kompensācijas	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.																																																																																								

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību” (turpmāk tekstā - MK noteikumi Nr.889), atmežošana ir pieļaujama saskaņā ar vietējās pašvaldības izdotu administratīvo aktu, kas piešķir tiesības veikt būvniecību īpašumos, kuros ir spēkā esoša meža inventarizācija (noteikts noteikumos Nr.889 13. punktā). Meža inventarizācijas derīguma termiņš ir 20 gadi.	
	2. Ņemot vērā, ka paredzētās darbības realizācijas izpildei būs nepieciešams veikt atmežošanu, obligāts nosacījums īpašumiem, kuriem ir beidzies vai tuvojas meža inventarizācijas derīguma termiņa noslēgums, kā arī tiem kuriem nav veikta meža inventarizācija - savlaicīgi veikt meža inventarizāciju iesniegšanu Valsts meža dienestā (saskaņā ar Meža likuma 34.pantā un MK 21.06.2016. noteikumiem nr.384 “Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi” izvirzītajām prasībām), lai neradītu neprognozējamu aizķeršanos paredzētās darbības realizēšanai.	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	3. Informējam, ka 21.10.2025. Dienvidu virsmežniecībā pieņemts lēmums Nr.DVM.7-2/2289 “Par mikrolieguma izveidošanu” ar kuru noteikts mikroliegums īpaši aizsargājamai putnu sugai, Preiļu novada Saunas pagastā. Daļa izveidotā mikrolieguma buferzonas atrodas vēja elektrostacijas parka “Prīkuļi” teritorijā (pielikumā mikrolieguma digitālie faili). Līdz 27.10.2025. nav saņemti ierosinājumi izveidot jaunus mikroliegumus.	Papildināta ziņojuma 3.3.2. apakšnodaļa ar informāciju par jaunizveidoto mikroliegumu un ziņojuma 3.3.5. nodaļa par kompensējošiem pasākumiem.
	4. Plānojot ceļu un grāvju būvniecību teritorijā, to izvietojumu paredzēt pa jau esošiem vai pēc iespējas tuvāk jau esošajiem objektiem.	Precizēta ziņojuma 2.3.2. apakšnodaļa rindkopā par pievedceļiem.
	5. Plānoto vēja elektrostaciju un tīklu projekta izstrādes laikā ievērot noteiktās prasības vides un meža aizsardzībā, atbilstoši	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	projektam pievienotajiem ekspertu atzinumos norādītajiem ieteikumiem.	
	6. Plānojot un realizējot apbūves tehnisko projektu, lūdzam ievērot 2012.gada 18.decembra MK noteikumu Nr.936 „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā”, 2012.gada 18.decembra MK noteikumu Nr.935 „Noteikumi par koku ciršanu mežā” (turpmāk – MK noteikumi Nr.935), Aizsargjoslu likuma un 2018.gada 3.jūlija MK noteikumu Nr.397 “Noteikumi par ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikatoru” prasības meža un vides aizsardzībā.	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
Fiziskas personas iesniegums, vēstule reģistrēta Valsts vides dienestā 12.10.2025.		
	1) VES Prikuli ieceres attīstītāji jau sākotnēji skaidroja un uzsvēra, ka minētajai VES iecerei būs divas novietojuma vietas — Dienvidu un Ziemeļu, kur pa vidu tās atdala purvs. Savukārt IVN ir lasāms, ka tās tiek skatītas kā alternatīvas, nevis viena iecere, kurā ir divas atsevišķi stāvošas vēja elektrostacijas fermas. Ne reizi nevienā no sanāksmēm netika minēts, ka tās ir alternatīvas un netika dota iespēja iedzīvotājiem diskutēt par to, kura viena no alternatīvām daļām varētu sniegt mazāku apdraudējumu videi, tās degradācijai un sniegtu mazāku ietekmi iedzīvotājiem. Tādējādi rodas sajūta, ka attīstītājs apzināti/neapzināti ir maldinājis sabiedrību neizskaidrojot patieso lietas būtību. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr.240 "Vispārīgie plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 2.25. punktu" vēja parks — vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas", vēlos uzsvērt, ka VES Prikuli ir iespējama tikai vienas, brīvi un neatkarīgi stāvošas vēja fermas ieceres potenciālā būvniecība,	Skaidrojam, ka IVN ziņojumā abas plānotā vēja parka “Prikuli” daļas, proti, ziemeļu un dienvidu daļas, tiek uztvertas kā viens vēja parks (skatīt Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu Nr. 5-02-1/45/2024 ¹), kas sastāv no divām vēja elektrostaciju grupām. Ziņojumā detalizēti tika aplūkotas divas izvietojuma alternatīvas (A un B), kurās atšķiras vienas VES izvietojums ziemeļu daļā (VES Nr. Pr3a A izvietojuma alternatīva un VES Nr. Pr3b B izvietojuma alternatīva) (vairāk skatīt IVN ziņojuma 6.1. nodaļā). Abām vēja elektrostaciju grupām tiek veikts viens ietekmes uz vidi novērtējums. Nevaram piekrist tam, ka katrai no grupām būtu jāveic savs ietekmes uz vidi novērtējuma process, šāda darbība varētu tikt uzskatīta par paredzētās darbības sadalīšanu, lai slēptu tās kopējo ietekmi uz vidi, kas ir aizliegts ar likumu. Sagatavojot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu ietekmes vērtētas kumulatīvi abām plānotajām parka daļām.

¹ <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-elektrostaciju-parka-prikuli-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-sia-enery-latvia>

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	nevis abu daļu/alternatīvu celtniecība. Ja tiek izskatīta abu daļu būvniecība, tad katrai no tām bija jāveic savs, neatkarīgs IVN un attiecīgie saskaņojumi, kā arī jāveic kumulatīvā ietekme uz katru no daļām/alternatīvām. Lūdzu, vērst uzmanību šai niansei un neizskatīt iespēju īstenot abu neatkarīgi un brīvi stāvošo VES daļu būvniecību. Lūdzu, tehniskajos noteikumos norādīt tikai vienas no daļām/alternatīvām celtniecības atļauju — to daļu, kura rada vismazāko vides ietekmi, degradāciju un rada vismazāko iedzīvotāju veselības ietekmi.	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	2) Informatīvās sanāksmes un gala IVN ziņojuma sanāsmē no VES attīstītāja puses saņēmām vien atskaiti, kas ir pētīts, kas paveikt, bet analīzes par iegūtajiem rezultātiem, ietekmi, kāda būs konkrētajai teritorijai, iedzīvotājiem, florai un faunai, nesaņēmām. Ja tika uzdoti jautājumi, tad galvenokārt atbilde bija ar izsmiekla toni, ka dramatizējam situāciju, ka neko nesaprotam, nepareizi saprotam utt., bet atbilde, kas sniegtu skaidrojumu, sniegtu konkrētus aprēķinus, skaitļus vai faktus, kas pierādītu, netika sniegti. Visas sanāksmes vairāk līdzinājās formālai atskaitei, ko prasa likumdošanas normatīvie akti, nevis patiesi izskaidrojoša un analītiska pieeja saistībā ar VES. Bieži vien no attīstītāju puses izjutām izsmieklus, augstprātību, demagoģiju un psiholoģisko ietekmēšanu, bet skaidras un pamatotas, saprotamas atbildes uz jautājumiem netika sniegtas. Ja kāds no iedzīvotājiem sniedza savus priekšlikumus, tad galvenokārt atbilde bija — to izlems attīstītājs, vai viņš piekritīs jūsu ieteikumam. Manuprāt, joprojām juridiskajā praksē joprojām cilvēktiesības ir augstāk kā uzņēmuma tiesības. Diemžēl, VES attīstītāja attieksme to nepierāda. Piemēram, sanāksmes dalībnieki, iedzīvotāji ieteica, ka savā apdzīvotības teritorijā vēlas vēja elektrostacijas, kas kopējā	IVN ziņojuma 4. nodaļā ir uzskaitīti iedzīvotāju izteiktie priekšlikumi darba grupas sanāksmes laikā. Iedzīvotājas minētais priekšlikums par VES kopējā augstuma samazināšanu līdz 200 metriem, ir vienīgais priekšlikums, kas nav ņemts vērā. SIA "Enery Latvia" neakceptēja šādu ierosinājumu, jo tam nav tehniska pamatojuma, ka šāda veida turbīnas būtu efektīvākas vai mazāku ietekmi salīdzinājumā ar augstākām modernajām turbīnām. Vienlaikus norādām, ka šis priekšlikums ir iekļauts ziņojumā un institūcija, kas pieņem lēmumu par paredzētās darbības akceptēšanu to var ņemt vērā, ierobežojot parka tehniskos raksturlielumus. Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	augstumā nepārsniedz 200m vai, piemēram, ledzīvotājai, kuras ģimenē ir bērni ar īpašām vajadzībām lūdz tuvāko turbīnu svītrot no plāna, jo tas tieši ietekmē bērnu veselību un uzvedību. Diemžēl, neviens no iedzīvotāju ieteikumiem netika ņemts vērā. Tātad ir secināms, ka VES attīstītājs neņem vērā iedzīvotāju viedokli, vēlmes un vajadzības un darbojas pretrunā sabiedrības vajadzībām un interesēm.	
	3) IVN gala ziņojumā, kas notika 23. septembrī Līvānu un Preiļu novadu teritorijās, kā arī tiešsaistē, nebija iespējams uzdot jautājumus vai sniegt savu komentāru, jo attīstītājs bija atslēdzis šādu iespēju. Pat vēloties kaut ko nokomentēt, pateikt, ka šāda funkcija ir atslēgta, cilvēkam nebija iespējas. Par to liecina ekrānšāviņi no tiešsaistes, ko esmu veikusi:	IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas norisinājās, ievērojot MK noteikumus Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (pieņemti 13.01.2015.), tajā skaitā 41. punktu “Ierosinātājs rīko ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmi hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā”. Abu minēto sanāksmju sākumā tika izklāstīta darba kārtība un informācija par līdzdalības iespējām tiem sanāksmes dalībniekiem, kas bija pieslēgušies attālināti. Lai nodrošinātu sanāksmes norises kārtību, attālināti esošajiem sanāksmes dalībniekiem netiek dota iespēja ieslēgt mikrofonus līdz diskusiju daļas sākumam, savukārt diskusijā daļā ikvienam attālināti esošajam sanāksmes dalībniekam jautājumu uzdošanai Zoom platformā ir paredzēta funkcija “pacelt roku”, pēc kuras izmantošanas sanāksmes vadītājs piešķir tiesības ieslēgt mikrofonu un uzdot jautājumu. Nevienam sanāksmes dalībniekam, kas paceļot roku pauda vēlmi uzdot jautājumu vai izteikt viedokli šāda iespēja netika liegta.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	Uzskatu, ka šāda rīcība ir pretrunā gala IVN ziņojuma sanāksmei, jo tā tiešā veidā aizliedz cilvēkam izteikties, sniegt savus priekšlikumus, uzdot jautājumus. Lai arī Saunas pagastā sanāksmes vadītājs minēja, ka tiešsaistē varot pacelt virtuālo roku un tad viņu pieslēgs, lai uzdotu jautājumu, šāda rīcība ierobežo manas kā cilvēka tiesības izteikties. Jo, pirmkārt, ne katrs dators ir aprīkots ar videokameru un mikrofonu, ne katram ir iespēja paust savu jautājumu, viedokli tikai mutiski, jo, iespējams, viņš atrodas vietā, kur nav ļauts runāt skaļi vai apkārtējā vidē ir tik daudz trokšņu, ka nebūs iespējas dzirdēt cilvēka teikto, vai cilvēkam nav balss, tas ir mēms, tātad ierastā attīstītāja prakse liedz apzinātu iespēju	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem																																				
	izteikties. Ir jānodrošina iespēja arī rakstiski izteikt savu viedokli sanāksmes laikā, ja tiek nodrošināta tiešsaiste. No iepriekš minētā secinu, ka sanāksmes un gala ziņojums bija tikai formāls, nevis pēc būtības, kas skaidrotu un sniegtu kvalitatīvas atbildes uz interesējošajiem jautājumiem, kur dažkārt attīstītājs pat ierobežoja iedzīvotāju iespēju izteikties un jautāt. Tātad var uzskatīt, ka IVN gala ziņojums ir veikts nekvalitatīvi vai tikai daļēji veikts.																																					
	4) Izskatot IVN Pīķuļi dokumentāciju, pielikumā Nr. 2 "Informācija par dzīvojamo ēku attālumu" varam iepazīties, ka ir vairākas ēkas, kas atrodas tuvāk par 800 m attālumā no vēja turbīnas (MK noteikumi Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (163.5.punkts)). Ekrānšāviņi no IVN VES Pīķuļi dokumentācijas: <table><tr><th>Ēkas kadastra apzīmējums</th><th>Nosaukums</th><th>VES Nr.</th><th>Attālums, m</th></tr><tr><td>76740060026001</td><td>Oši</td><td>P19.2b</td><td>262</td></tr><tr><td>76740060014001</td><td>Briežudārzs</td><td>O2</td><td>705</td></tr><tr><td>76820020454001</td><td>Gaitnieki</td><td>P19.2b</td><td>590</td></tr><tr><td>76740030024001</td><td>Kalniņi 2</td><td>O6</td><td>799</td></tr><tr><td>76740060026001</td><td>Oši</td><td>P19.2b</td><td>262</td></tr><tr><td>76740060014001</td><td>Briežudārzs</td><td>O2</td><td>704</td></tr><tr><td>76820020454001</td><td>Gaitnieki</td><td>P19.2b</td><td>590</td></tr><tr><td>76740030004001</td><td>Bērzainītes</td><td>DD3</td><td>608</td></tr></table>	Ēkas kadastra apzīmējums	Nosaukums	VES Nr.	Attālums, m	76740060026001	Oši	P19.2b	262	76740060014001	Briežudārzs	O2	705	76820020454001	Gaitnieki	P19.2b	590	76740030024001	Kalniņi 2	O6	799	76740060026001	Oši	P19.2b	262	76740060014001	Briežudārzs	O2	704	76820020454001	Gaitnieki	P19.2b	590	76740030004001	Bērzainītes	DD3	608	IVN ziņojuma viena no būtiskām nodaļām ir 5. nodaļa – Paredzēto darbību limitējoši faktori un risinājumi ietekmes uz vidi mazināšanai. Tajā identificētie limitējošie faktori nosaka, vai paredzētās darbības īstenošana konkrētajās vietās vai attiecīgajām VES ir iespējama. Ja noteiktie limitējošie faktori netiek novērsti, paredzētās darbības realizācija nav iespējama. Visas dzīvojamās ēkas, kas atrodas tuvāk par 800 m no plānotajām vēja elektrostacijām ir identificētas ziņojumā, un to staciju būvniecībai, kas atrodas šo ēku tuvumā, ir noteikti limitējoši faktori. Pašvaldības būvvalde, kas kontrolē būvniecības ieceres atbilstību pašvaldības teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, kā arī ārējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, nedrīkst izsniegt būvatļauju VES būvniecībai, kas atrodas tuvāk nekā 800 m attālumā no dzīvojamās ēkas. Paredzētās darbības ierosinātajai ir tiesības iegādāties jebkuru ēku, tāpat kā ikvienai citai personai, par sumu, par kuru tā vienojās ar ēkas īpašnieku. Ja ēkas īpašnieks nepiekrīt pārdot ēku vai to nojaukt par paredzētās darbības ierosinātajās piedāvāto atlīdzību,
Ēkas kadastra apzīmējums	Nosaukums	VES Nr.	Attālums, m																																			
76740060026001	Oši	P19.2b	262																																			
76740060014001	Briežudārzs	O2	705																																			
76820020454001	Gaitnieki	P19.2b	590																																			
76740030024001	Kalniņi 2	O6	799																																			
76740060026001	Oši	P19.2b	262																																			
76740060014001	Briežudārzs	O2	704																																			
76820020454001	Gaitnieki	P19.2b	590																																			
76740030004001	Bērzainītes	DD3	608																																			

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	IVN Prīkuļi ziņojumā pārsteidz, ka Zemas frekvences trokšņa aprēķinu mērījumu apkopojumā mērījumi tiek veikti arī tām turbīnām, kuras jau ir tuvāk par 800 m no konkrētas vēja turbīnas. Pēc būtības visas turbīnas, kas ir tuvāk par 800 m no mājsaimniecības ir jāaizliedz to būvniecība. Tas ir attīstītāju augstprātības un nihilisma paraugs, kur VES attīstītājs neņem vērā un neciena iedzīvotājus, jo turpina izstrādāt un veikt mērījumus tām turbīnām, kas jau pēc novietojuma ir aizliegtas, saskaņā ar MK noteikumiem nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (163.5.punkts). IVN dokumentā parādās arī attīstītāju viedoklis, kāpēc netiek noliegta šāda situācija — vēja turbīna tuvāk par 800 m ēkai. Citēju no IVN: "Ietekmes uz vidi novērtējumā analizēta situācija, kurā šīs dzīvojamās ēkas tiek atpirktas, netiek izmantotas dzīvojamai funkcijai un normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā dzēšot ierakstus kadastrā un zemesgrāmatā, tādējādi paplašinot teritoriju, kurā iespējams izbūvēt VES. Informācija par dzīvojamām ēkām, kuras izvietotas līdz 2 km attālumā no plānotā vēja parka, apkopota 2. Pielikumā". Kas apstiprina, ka iedzīvotājs pārdos savu īpašumu? Vai tas notiks piespiedu un melu veidā, uzspiežot īpašuma pārdošanu, pamatojot to, ka citādi būs jādzīvo blakus vēja turbīnai, kas ir tuvāk kā 800m? ...jo IVN atzinumā nav teikts kā citādi. Zinot kā rīkojas negodprātīgi uzņēmēji (arī VES Prīkuļi attīstītājs, ja jau šādu komentāru atļaujas ierakstīt IVN), tad šāda nelikumīga, izspiešanas prakse šķiet visnotaļ iespējama. Uzskatu, ka šādi IVN nav jāaut un neatbilst likumdošanai veikt šāda veida attaisnojumu	tā VES, kas atrodas tuvāk nekā 800 m no šādas ēkas, būvēt nedrīkst. Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	paredzot un attaisnojot vēja turbīnas izvietošanai tuvāk kā 800 m no ēkas. Ņemot vērā iepriekš teikto, lūdzu, izsniedzot Tehniskos noteikumus, noteikt aizliegumu četrām VES turbīnām Nr. P19.2b., 02, 06, DD3. Pamatojums — ēkas atrodas tuvāk par 800m no vēja turbīnas.	
	5) Par attālumu noteikšanu nav vienotas konsekvences likumdošanā - MK noteikumi Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (163.5.punkts) un MK noteikumi nr. 577 "Vēja elektrostaciju maksājumu kārtība vietējās kopienas attīstībai", kur tiek noteikta robeža no kuras tiek mērīta 2 km rādiusa ietekmes zona. Vienā dokumentā VES robežu nosaka no torņa (staba) malas, bet otrā - no rotora spārņa galējā punkta projekcijā uz zemes. Šī minētā fakta konstatācijā ir secināms, ka VES ierobežojošais 800 m tuvums vairākām mājāsaimniecībām tiek paredzēts strīdīgi - piemēram, ir mājāsaimniecības, kuru tuvums paredzēts tikai 824, 851, 854, 859 metri. Pārskatot likumdošanas nesakritības, pastāv likumiski pierādījumi, ka mērot pēc viena vai otra MK noteikumu noteiktā veida, minētās mājāsaimniecības atradīsies zem 800m tuvuma no vēja turbīnām. Papildus vēlos vērst uzmanību, ka šāds VES tuvums apdraud un ierobežo katras mājāsaimniecības īpašumtiesības, tas potenciāli aizliedz turpmāk uzsākt mājāsaimniecībām savā īpašumā (kas iekļaujas 800m zonā) savu uzņēmējdarbību vai īpašuma ēku celtniecību. Tas ir piespiedu īpašuma apgrūtinājums, kura veikšanai iedzīvotāji nav devuši savu atļauju. Saskaņā ar īpašumtiesībām, tas ir definējums kā likuma pārkāpums. Nav arī atļauts kādai no	Vēršam uzmanību, ka gan MK noteikumi Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi", gan MK noteikumi nr. 577 "Vēja elektrostaciju maksājumu kārtība vietējās kopienas attīstībai" nosaka, ka robeža tiek noteikta no VES torņa. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā netiek rēķināts tas, kurām mājāsaimniecībām pienākas kompensācija, un kurām tā nepienākas. Tas ir pašvaldības uzdevums. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums arī nenosaka ierobežojumus īpašumu izmantošanai VES tuvumā. Tādi ir attiecināmi uz jebkuru īpašumu, ja tos nosaka ārējie normatīvie akti. Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	uzņēmējdarbībām ar savu klātbūtni ierobežot cita īpašnieka zemē esošo vai potenciālo uzņēmējdarbību. Ņemot vērā juridisko pieņemto praksi, lai novērstu jebkāda veida draudus, šajā gadījumā lūgums pārskatīt un pārrēķināt attālumus no VES līdz māsaimniecībām, izmantojot abu minēto MK noteikumu aprēķināšanas metodi. Attiecināt attālumu, kas veidojas par labu māsaimniecībām. Noteikt VES turbīnu pārvietošanu vai konkrētas vēja turbīnas būvniecības un uzstādīšanas aizliegumu.	
	6) IVN Priekuļi ziņojumā norādīts, ka attīstītājs veicis vides trokšņa aprēķinu izmantojot datorprogrammu IMMI 2024-2, ko izstrādājusi Vācijas firma, norādot licences numuru. Meklējot informāciju, tā arī neizdevās atrast, kas ir izsniedzis minēto licenci, kāds ir licences izdošanas datums un beigu derīguma termiņš. Nav norādes, vai šī licence ir akceptēta un piemērojama Latvijas valstī kā droša un kvalitatīva (tātad licencēta) programma, ko var izmantot VES radīto vides trokšņu modelēšanai. Pētot sniegto informāciju par firmu un sniegto licences numuru, secinu, ka nav iespējams atrast publiski minētās licences izsniegšanas datumu, izdevējiestādi. No pieejamās informācijas secināms, ka S001/00757 ir IMMI programmatūras licences identifikators, nevis valsts iestādes izsniegta valsts atļauja. Tas liek secināt, ka minētais licences numurs ir programmatūras izdevēja piešķirts numurs, nevis Latvijas vai ES valsts akceptēts licences numurs. Nav pierādījumu, vai Latvijas valsts šādu licenci ir akceptējusi vai reģistrējusi kā drošu un ticamu un pielietojamu VES radīto trokšņu modelēšanā un attiecīgi secinājumu veikšanā, kas ir ļoti būtiski VES ietekmes apkārtējai videi, dzīvniekiem un cilvēkiem. Pēc publiski atrodamās informācijas ir redzams, ka šo programmu izmanto projekta izstrādātāja kompānija, bet nav pierādīts, ka tas	Vides trokšņa aprēķini tika veikti, izmantojot datorprogrammu IMMI 2024-2 (izstrādātājs Wölfel Engineering GmbH & Co. KG) (Licences numurs S001/00757). IMMI programmatūra ļauj veikt vides trokšņa aprēķinus, izmantojot metodes, kuras noteiktas Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 5. pielikumā. Šajā pielikumā noteiktas vides trokšņa aprēķina metodes, kuras Latvijā izmantojamas katra trokšņa avotu veida aprēķiniem. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	atbilst Latvijas valsts izmantojamībai un regulējumam. Tas rada šaubas, vai dotā programma veic ticamus un precīzus aprēķinus, vai šī programma nav veidota par labu VES attīstītāju interesēm. Lūdzu, sniegt informāciju par minētās programmatūras licences izdevējiestādi, licences sākuma datumu un derīguma termiņu, pierādījumu, ka Latvijas valstī šī programma ir akceptēta vai reģistrēta un ir juridiski pierādāmi izmantojama IVN vides trokšņu modelēšanai. Ja minētā informācija nav pierādāma, lūdzu, atsaukt IVN VES radīto vides trokšņu aprēķinus un veiktos secinājumus un lūgt minēto jautājumu sadaļu pārstrādāt, atbilstoši ar valsts reģistrētai, akceptētai licencētai VES radīto vides trokšņu modelēšanas iekārtu.	
	7) Ņemot vērā, ka VES Prīkuļi attīstītājs izskata vairākus vēja elektrostaciju turbīnu ražotājus modeļus, lūdzu, akceptēt tikai to modeli, kas rada viszemāko trokšņa piesārņojuma līmeni. Pamatojums – viszemākais trokšņa piesārņojuma līmenis radīs mazāko ļaunumu, vides degradāciju, radīs mazāku diskomfortu putniem, dzīvniekiem un cilvēkiem, to veselībai.	Priekšlikums iekļauts IVN ziņojumā, skatīt 4. nodaļu par sabiedrības līdzdalību. Vēršam uzmanību, ka šāds priekšlikums jau bija iekļauts IVN ziņojumā, kas nodots sabiedriskajai apspriešanai.
	8) Zemas frekvences trokšņa modelēšanai un mirgošanas modelēšanai izmantota programma, kur IVN nav sniegta informācija par programmas licenci, vai tāda ir, kāds ir licences izdošanas datums un beigu derīguma termiņš. Diemžēl publiskajā telpā nav atrodamā neviena ES vai Latvijas izsniegtā licence vai oficiāla sertifikācija, kas atbilst ES vai Latvijas regulām. Ir pieejamas EMD International paša izsniegtās licences par programmatūras lietošanu, bet tā nav licence, kas apstiprina, ka šāda programmatūra ir ES vai Latvijas valsts atbilstības licence, tas nav	Mirgošanas aprēķini tika veikti, izmantojot datorprogrammu windPRO-v4.1, savukārt zemas frekvences aprēķini tika veikti šīs pašas programmas v4.0 versijā. Izstrādātājs programmai ir EMD International A/S) (licences numurs 0037167242411). Šī ir viena no pieejamajām programmām, kurā iespējams modelēt mirgošanas efekta un zemas frekvences trokšņa izplatību, taču jāatzīmē, ka Latvijā nav normatīvo aktu, kas noteiktu mirgošanas efekta ietekmes un zemas frekvences trokšņa novērtēšanas kārtību un pieļaujamās vērtības tieši saistībā ar vēja elektrostacijām, līdz ar to

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	juridisks sertifikāts. Lūdzu, sniegt šādu pierādījumu, ka tā atbilst Latvijas regulām, kāda ir izsniegtā licence, izsniegšanas termiņš un derīguma termiņi. Kā arī sniegt juridisku pierādījumu, ka Dānijas Vides un pārtikas ministrijas rīkojuma nr. 135 prasības ir ratificētas Latvijā, tās ir valsts atbilstībai piemērojamas (Latvijas normatīvs, MK noteikumi, valsts rīkojums vai jebkāds cits juridisks akts par tā atbilstību, piemērotību mūsu valstī). Ja minētā informācija nav pierādāma, lūdzu, atsaukt IVN VES radīto zemas frekvences trokšņu aprēķinus un veiktos secinājumus un lūgt minēto jautājumu sadaļu pārstrādāt, atbilstoši ar valsts reģistrētai, akceptētai licencētai VES radīto zemas frekvences trokšņu modelēšanas iekārtu.	tiek ņemtas vērā "stingrākās" robežvērtību prasības no citām Eiropas Savienības valstīm. Nav pamata apgalvot, ka Latvijā nepieciešams ratificēt kādas citas valsts prasības. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	9) Pamatojoties uz 2015. gada 13. janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību" un citu saistošo LR normatīvo aktu prasībām, kā arī Pasaules Veselības organizācijas (PVO) rekomendācijām par vides troksni, secinu, ka IVN ziņojumā ir virspusēja un nepietiekama trokšņu ietekmes novērtēšana. IVN ziņojumā nav atrodama informācija par vēja turbīnu radītās infraskaņas (0-20 Hz) mehāniskās svārstības troksni. Nav norādīts to līmenis, konkrētas frekvences, izplatība apkārtējā vidē, ietekmes apjoms uz cilvēka veselību, pašsajūtu. Ir analizēts zemas frekvences troksnis (10-160 Hz), tomēr šī analīze neatspoguļo pilnu trokšņa spektru, kas ir būtisks apkārtējai videi, dzīvnieku, putnu, kukaiņu un cilvēku labsajūtai un veselībai. Lūdzu veikt IVN papildinājumu ar minētās infraskaņas modelēšanu, mērījumiem un ietekmes analīzi.	Infraskaņa no VES (skaņa ar frekvenci zem 20 Hz, t. i., zem cilvēka dzirdes sliekšņa) ir bieži apspriests temats, taču zinātnisko pētījumu par VES radītās infraskaņas ietekmi uz cilvēku veselību ir maz un tajos nav gūts apstiprinājums tam, ka VES radītā infraskaņa būtiski ietekmētu cilvēka veselību, to norāda arī Pasaules veselības organizācija. Apkopojot informāciju ir fiksēts, ka atsevišķi cilvēki saistībā ar infraskaņu norāda uz kairinājumu, miega traucējumiem vai diskomfortu, bet tas tiek saistīts ar dzirdamo vai zemes frekvences troksni vai psiholoģiskiem faktoriem, nevis infraskaņas ietekmi. Jānorāda, ka infraskaņa nav raksturīga tikai VES, to rada dabiski avoti (vētra, viļņi), kā arī transports un cilvēka radīta tehnika tādā līmenī, kas ir salīdzināms ar VES radīto skaņu, līdz ar to nav uzskatāms, ka VES radītā infraskaņa varētu cilvēku ietekmēt lielākā apmērā, nekā to šobrīd jau dara, piemēram, cilvēka radīta tehnika.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
		Vēršam uzmanību uz to, ka infraskaņas diapazona skaņai nav noteikti robežlielumi, tādēļ tās ietekme uz veselību analizēta zinātnisko pētījumu kontekstā neveicot kvantitatīvu novērtējumu, kam cita starpā nav izstrādātās un Latvijā aprobētas aprēķinu metodes. IVN ziņojumā precizējumi nav veikti.
	10) IVN Prīkuļi ziņojumā paredzētie trokšņa mērījumi ir veikti programmu modelēšanā tikai ārpus telpām. Savukārt ir zināms, ka īpaši zemas frekvences troksnis pastiprinās un rada jūtīgumu tieši telpu iekšpusē. Veselības inspekcija (Sabiedrības veselības kontroles daļa) norāda, ka troksnis jāvērtē un jāmēra arī iekštelpās, kur dzīvo cilvēki, mīt dzīvnieki. Saskaņā ar MK noteikumiem, trokšņa regulēšana ir noteikta tikai āra troksnim, bet nav regulēta iekštelpu trokšņa situācijā. Ņemot vērā, ka VES Prīkuļi ietekmes zonā ir mājsaimniecības, kur cilvēki patstāvīgi dzīvo mājās un strādā no mājām, lūdzu veikt trokšņa mērījumus arī iekštelpās visās mājsaimniecībās, kas ir VES ietekmes zonā rādiusā līdz 5 kilometriem. Mērījumus, to rezultātus un analīzi, lūdzu, iekļaut IVN dokumentācijā.	Priekšlikums iekļauts IVN ziņojumā, skatīt 4. nodaļu par sabiedrības līdzdalību.
	11) VES Prīkuļi tiešā ietekmes zonā dzīvo iedzīvotāji un bērni, kas ir ar veselības traucējumiem, kuru veselība tiks ietekmēta, ja VES būvniecība tiks īstenota. Tāpat arī daudzi iedzīvotāji apzināti ir izvēlējušies maksimāli dabisku, neskartu un industriāli nepiesārņotu lauku vidi dažādu veselības apsvērumu dēļ (migrēna, hronisks bezmiegs, epilepsija, trauksme, sensorā jūtība, psihiskas problēmas, asinsspiediena problēmas, atveseļošanās pēc slimībām utt.), lai nodrošinātu sev klusuma un zema trokšņa vidi. Tomēr jāatzīst, ka šādiem cilvēkiem jebkurš papildus, īpaši industriāli	Priekšlikums iekļauts IVN ziņojumā, skatīt 4. nodaļu par sabiedrības līdzdalību.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	radītais, troksnis (arī zem PVO noteiktajām robežām) rada augstas un ievērojamas negatīvas ietekmes izmaiņas ikdienā un veselībā. Par šo jautājumu tika runāts arī ar attīstītāju sabiedrības sanāksmēs, kur attīstītāja pārstāvji vien smīkņāja un neuzskatīja, ka šī problemātika viņus interesētu. Ņemot vērā, ka ir zināmi šādi veselības jūtīgi iedzīvotāji, kurus skars VES turbīnu radītā negatīvā ietekme, lūdzu, IVN papildināt ar jutīgo iedzīvotāju grupu identifikāciju un izvērtējumu (veselības stāvoklis, dzīvesveids, darbs no mājām), papildus izvērtējums jūtīgākajām iedzīvotāju grupām trokšņa vērtējumos (ne tikai "vidējais iedzīvotājs"), un atbilstošiem ietekmes mazināšanas pasākumiem (lielāki attālumi, zemākas nakts jaudas, adaptīvi darbības režīmi). Lūdzu, pasākumus saskaņot ar konkrētiem iedzīvotājiem un veikt turpmāko monitoringu, ja VES Prīkuļi celtniecība tiks īstenota.	
	12) Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 66 "Darba aizsardzības prasības, strādājot trokšņa iedarbībā" noteikumi ierobežo darba ņēmēju atrašanos trokšņa ietekmē noteiktu stundu skaitu dienā, nedēļā, ar iespēju atpūsties no ārpusē radītā trokšņa zonas. Diemžēl vēja parku tuvumā dzīvojošie cilvēki tiks pakļauti trokšņa iedarbībai 24 diennaktī, bez iespējas "atpūsties ārpus radītā trokšņa zonas". Tas īpaši aktuāls ir ikvienam zemniekam, lauksaimniekam, cilvēkam, kas strādā no mājām. Ārvalstu publiski pieejamā informācija skaidro, ka ir gadījumi, kad iedzīvotāji ir spiesti doties uz darbu ārpus VES ietekmes zonas "atpūsties" no VES radītā trokšņa. Līdz ar to, lūdzu, pielīdzināt trokšņa ietekmes vērtējumu dzīves vidē darba drošības normatīviem un atzīt 24/7 VES radīto īpašo risku. Lūdzu arī veikt novērtējumu vēja ģeneratoru	Vides trokšņa pārvaldība Latvijā ir regulēta ar nacionālajiem normatīvajiem aktiem. Vides trokšņa novērtēšanas kārtību un metodes, vides trokšņa rādītājus un robežlielumus nosaka Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	ilgtermiņa trokšņa ekspozīcijai uz dzīvnieka, putna un cilvēka dzīves kvalitāti.	
	13) Ņemot vērā, ka nav formulēts, kas pēc VES būvniecības veiks monitoringu skaņas jautājumos, lūdzu, precīzi norādīt kā un kas veiks infraskaņas, vibrāciju, iedzīvotāju ar veselības traucējumiem veselības monitoringu, uzraudzību.	Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 16. "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 11. punktu, trokšņa mērījumus drīkst veikt akreditētas laboratorijas. Latvijā šādas laboratorijas ir vairākas, tāpat arī pēc vienotas akreditācijas sistēmas atzītas laboratorijas darbojas arī citās Eiropas valstīs. Lai izpildītu ziņojuma 7. nodaļā noteiktās prasības trokšņa monitoringam, paredzētās darbības ierosinātājai būs jāalgo kāda no akreditētajām laboratorijām. Laboratorijas mērījumus veic atbilstoši noteiktajiem Latvijas valsts standartiem. Ziņojumā nav noteiktas prasības infraskaņas, vibrācijas mērījumiem un iedzīvotāju veselības monitoringam. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	14) Preiļu novada teritorijas plānojumā visā novada teritorijā ir aizliegts veikt teritorijas izmantošanu, kas rada nepieļaujami augstu risku un/vai neatbilstību valsts vides aizsardzības un vides veselības institūciju, vides kvalitātes normatīvo aktu prasībām, kā arī, kas var apgrūtināt vai apdraudēt sabiedrisko drošību, cilvēku veselību un dzīvību ar uguns briesmām, troksni, smaku, pārmērīgu dūmu daudzumu u.tml., un to apstiprina zinātniski pamatoti vai speciālistu noteikti konkrēti, objektīvi pārbaudāmi izpētes dati un/vai aprēķini. Valsts Tiesībsarga birojs ir norādījis, ka birojs pārbaudes lietā "Par trūkumiem, atceļot drošības aizsargjoslu ap vēja elektrostacijām regulējumu" konstatējis labai pārvaldībai neatbilstošu rīcību, un	Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	līdz nākamā gada 1. janvārim aicina Ministru kabinetu izstrādāt tādu regulējumu, kas reglamentētu trokšņu, mirguļošanas un zemfrekvences skaņas ietekmes novērtējumu uz cilvēka veselību. Šāda prasība valdībai tika izteikta jau pirms 3 gadiem, joprojām tas nav izdarīts. 2022. gadā valdība apņēmas izstrādāt un līdz 2023. gada 1. jūnijam iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā normatīvā akta projektu, kas reglamentē trokšņu, mirguļošanas un zemfrekvences skaņas ietekmes novērtējumu uz cilvēka veselību. Ja tas nav veikts, uzskatu, ka nav tiesību pakļaut iedzīvotājus riskam, kurš nav nedz pierādīts, nedz noliegts. To akceptē un norāda arī Preiļu novada Teritorijas plānojums. Šajā situācijā, ko atbalsta un nosaka Preiļu novada teritorijas plānojums, iedzīvotājiem, ir tiesības atteikties būt par eksperimentiem VES jautājumā. To pamato un nosaka arī starptautiskais Nirnbergas kodekss – sadaļā "Atļautie medicīniskie eksperimenti" (Permissible Medical Experiments) ir noteikts, ka citējam: "Obligāti nepieciešama cilvēka brīvprātīga piekrišana. Tas nozīmē, ka eksperimentā iesaistāmas personas, kam ir juridiskas tiesības dot piekrišanu; kam ir brīvas izvēles iespēja dot piekrišanu bez mazākās varmācības, krāpšanas, viltus, piespiešanas, maldināšanas vai citas spaidu vai piespiedu metodes; kam ir pietiekamas zināšanas un izpratne par paredzēto eksperimentu, lai spētu pieņemt saprātīgu un apzinātu lēmumu." Daudzās tiesību sistēmās pastāv fundamentāls princips: jebkuras šaubas jāvērtē par labu vājākajai pusei – patērētājam. Šajā gadījumā tas būtu cilvēks, kuram nāksies dzīvot blakus VES, nevis uzņēmējs, kas par to gūs peļņu. Aicinu šaubas vērtēt par labu pamatiedzīvotājam un būtiski ņemt vērā iedzīvotāju viedokli.	

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	Lūdzu, apturēt VES projekta virzību un izstrādāt un iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā normatīvā akta projektu, kas reglamentē trokšņu, mirguļošanas un zemfrekvences skaņas ietekmes novērtējumu uz cilvēka veselību. VES projekta attīstību atjaunot tikai pēc minētā normatīvā akta izstrādes un izsludināšanas, ja projekts atbilst noteiktajām prasībām. Ja VES attīstītājs vēlas turpināt VES projektu bez iepriekšminētās Tiesībsarga norādes izpildes, tad noteikt, ka attīstītājs saņem 100% ar parakstiem apliecinātu māsaimniecību, kuras tiek skartas VES 2 km areālā, atļauju un akceptu piedalīties eksperimentā.	
	15) Mirgošanas jautājumā IVN ziņojumā netiek minēts un runāts par nakts stundu mirgošanu, ko radīs vēja turbīnas, kuras visu diennakts tumšo laiku mirgos baltās un sarkanās lampiņās. Lūdzu, papildināt IVN ar tumšā diennakts laika mirgošanas aprēķiniem - intensitāti katrai māsaimniecībai, kas atrodas 5 km robežās no plānotā VES. Uztādot nakts apgaismojumu, noteikt, ka tām ir jābūt ar tādu modeli, kas gaismas staru liec uz augšu un maksimāli samazina mirgošanas ietekmi uz zemes, bet izpilda savu funkciju aviācijas gaisa telpas aizsardzības nodrošināšanai.	Attiecība uz nakts apgaismojumu, saprotot, ka ar to domātas signālgaismas, kuras izvietotas VES gondolās, norādām, ka to izmantošanu nosaka likumdošana, proti, lai nodrošinātu aviācijas drošību ar signālapgaismojumu nepieciešams aprīkot visas iekārtas/būves, kuru augstums pārsniedz 100 m. Signālierīču veidu, krāsu, mirgošanas biežumu un vadības sistēmu noteiks Latvijas gaisa satiksme, būvprojekta izstrādes laikā. Priekšlikums iekļauts IVN ziņojumā, skatīt 4. nodaļu par sabiedrības līdzdalību.
	16) Pasaulē bieži vien notiek VES turbīnu avārijas, ugunsgrēki, ir svarīgi, lai novērstu riskus pamatu izbūvē un īpaši ekspluatācijā ekspluatācijā (jo VES Prikuli paredzēts pie purva), lai apzinātos to ķīmisko vielu un maisījumu apjomus, kas būs ikvienā vēja turbīnā. Jāatzīmē, ka šie apjomi nav mērāmi dažos litros, bet vienai turbīnai ir līdz 600 l reduktora eļļas, līdz 150 l hidrauliskās eļļas, 700 l smērvielu, līdz 7500 l transformatora eļļas, līdz 1350 l dzesēšanas šķidruma un līdz 110 kg sēra heksafluarīda utt. Un tas ir tikai vienai turbīnai. Eļļu un ķīmijas noplūdē tā ir uzskatāma par vides	Papildināta ziņojuma 3.9.2. apakšnodaļa par VES tehniskajiem šķidrumiem un to utilizāciju.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	katastrofu, tādējādi IVN ziņojumā lūgums iekļaut informāciju par izbūvēto vēja turbīnu ikdienā saturošo ķīmisko vielu un maisījumu apjomu, kas tiks nodrošināts katrai turbīnai un to atlikumu utilizāciju, kā tā tiks nodrošināta. Lūdzu sniegto informāciju iekļaut IVN ziņojumā un izvērtēt tās analīzi Tehniskajos noteikumos.	
	17) Ņemot vērā Dabas aizsardzības pārvaldes sertificētā sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta Gaidis Grandāns atzinumu ornitoloģijas jomā, saskaņā ar atzinuma datiem, lūdzu, nodrošināt konkrētu vēja turbīnu būvniecības aizliegumu, saskaņā ar ornitologa, eksperta norādēm. Citēju no IVN Prīkuļi 8. pielikuma "Sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par plānotās darbības - vēja elektrostaciju parka "Prīkuļi" izbūves Preiļu novada Saunas pagastā ietekmi uz Latvijā īpaši aizsargājamām un apdraudētām putnu sugām": - "Neskatoties uz atteikšanos no divām Medņu purva perifērijā plānotajām VES (PrX13 un Pr15), ir uzskatāms, ka līdz aptuveni 1 km attālumā no Medņu purva dabiskās robežas (VES parka Z daļā), kā arī līdz aptuveni 500 m attālumā no Steporu purva robežas (VES parka Z daļā), kur koncentrējas izpētes laikā konstatētie rubeņi, VES joprojām var būt negatīva ietekme uz rubeņa riestošanas un barošanās apstākļiem. VES parka Z daļā VES Nr. O6, Nr. Pr11, Nr. P12 un Nr. JŪ1, kā arī VES parka D daļā VES Nr. O1, Nr. O2, Nr. O3, Nr. O4 un Nr. DD1 atrodas rubenim nozīmīgā teritorijā, kur koncentrējas sugas novērojumi un kas ir nozīmīgs rubeņa pārlidojumu koridors virzienā no un uz Medņu purvu un Steporu purvu. Potenciāli negatīvi ietekmētā teritorija plānotā VES Z daļai piegulošajā teritorijā ir 187 ha un plānotā VES D daļai piegulošajā teritorijā ir 163 ha kā būtiski negatīvi ietekmētu teritoriju pieņemot	Attiecībā uz rubeņu pulcēšanās vietām ziņojumā ir noteikti kompensējoši pasākumi, kuru neīstenošanas gadījumā ir rosināts pilnībā vai daļēji ierobežot VES būvniecību parka ziemeļu daļā. Tāpat arī mazā ērgļa un vistu vanaga dzīvotņu zudums ir kompensējams, par ko ir noteiktas prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā. Ja paredzētās darbības ierosinātāja nespēj paredzēt un īstenot, tajā skaitā, finansiāli, noteiktos pasākumus ietekmes kompensēšanai, tad paredzētās darbības īstenošana ir aizliedzama pilnā vai daļējā apmērā. Ziņojumā ir noteiktas prasības par zemākas trokšņa emisijas VES izvēli, tajā skaitā putnu aizsardzības kontekstā, kā arī prasības kameru sistēmu izmantošanai. Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	500 m zonu no plānotajām iepriekš uzskaitītajām VES atrašanās vietām." - "Tā kā pelēkās dzilnas dzīves ciklā ir nozīmīga vokālā komunikācija, nevar izslēgt potenciāli negatīvu ietekmi uz sugas ligzdošanas un barošanās apstākļiem, kas varētu rasties paaugstināta un patstāvīga trokšņa līmeņa rezultātā. Ir nepieciešams izvēlēties pēc iespējas klusākus vēja elektrostaciju modeļus vai VES aprīkot ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem (serrated trailing edges), lai mazinātu trokšņu piesārņojumu un ietekmi uz pelēko dzilnu un citām putnu sugām, kam trokšņa traucējums var ietekmēt vokālo komunikāciju vai medību sekmes." - "Dažādos pētījumos jūras ērglis ir vērtēta kā pret VES parkiem īpaši jutīga suga (Tikkanen et al. 2018, Hötker 2008, Rydell et al., 2017) ar augstu sadursmju risku. Sugas klātbūtne izpētes teritorijā ticami raksturojama kā gadījuma rakstura. Sadursmju riska iespējamību būtiski mazinās paredzētā VES aprīkošana ar viedo kameru sistēmām, kas spēj nodrošināt VES rotācijas ātruma samazināšanu vai apstādināšanu". - "Mazā ērgļa ligzdošanas gadījumā līdz 1000 m rādiusā ap ligzdu VES būvniecībai var būt būtiska negatīva ietekme uz sugas ligzdošanas un barošanās apstākļiem. Topošajās vadlīnijās VES parku ietekmes mazināšanai uz īpaši aizsargājamām putnu sugām (Priednieks sagatavošanā 2024) tiek norādīts izvairīties no VES būvēšanas 1 km attālumā no mazo ērgļu ligzdas. Mazais ērglis no VES neizvairās un var medīt tieši to tuvumā, tādējādi ievērojami palielinot sadursmes risku, kas tiek vērtēts kā augsts." 1 km	

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	buferzona Mazajam ērglim tiešā veidā skar turbīnas nr. Pr.25 (ligzda atrodas tieši blakus turbīnai!), PrRR3, Pr3c, Pr3a, Pr3b, O1a un JV1. Ņemot vērā augstākminēto un norādes IVN 8. pielikumā par VES turbīnu riska novērtējumu, eksperts ir norādījis, ka turbīnas nr. Pr3a, Pr3b, Pr3c, Pr25, PrRR3 ir ar augstu risku konkrētām putnu sugām, lūdzu IVN atzinumā aizliegt minēto turbīnu būvniecību. Ņemot vērā, ka turbīnas nr. O1a un JV1 arī skar Mazā ērgļa riska zonu, lūdzu IVN atzinumā norādīt minēto turbīnu būvniecības aizliegumu. Kā arī lūdzu ņemt vērā un IVN atzinumā/Tehniskajos noteikumos iekļaut augstākminētā eksperta nosacījumus putnu sugu saglabāšanai.	
	18) Nav norādīts, kāda veida (modelis, licences nr, derīguma termiņš) un kādā augstumā tiks aprīkotas vēja turbīnas ar viedo kameru sistēmām, kas nepieciešamības gadījumā var apturēt vai ievērojami samazināt griešanās ātrumu konkrētas VES turbīnas, turbīnu grupas vai visa VES fermas līmenī, lai novērstu putnu bojāejas skaitu. Nav norādīts, kādā gadījumā minētā sistēma tiks ieslēgta un tiks apturēti rotora spārni - vai tad, kad jebkurš putns tuvosies turbīnai vai arī gadījumos, ja tie būs pārlidojošu putnu bari. Ir būtiski un svarīgi definēt, kad, kādās situācijās, kādas jūtības situācijās tiks veikta rotoru spārnu apstāšanās, jo, ja tas attieksies tikai uz putnu bariem, tad viennozīmīgi visi ligzdojošie putni, īpaši aizsargājamo putnu suga, kas mīt VES izpētes teritorijā, tiks būtiski apdraudēti un iznīcināti. Ņemot vērā iepriekšminēto informāciju par daudzu īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdu tiešu tuvumu konkrētām vēja turbīnām, tas ir būtisks un kritisks drauds sugu pārstāvju iznīcināšanai. Lūdzu, norādīt kāda veida (modelis,	Kameru sistēmu izvēle ir paredzētās darbības ierosinātāja ziņā. IVN ziņojumā un parasti arī kompetentās institūcijas atzinumā tiek noteiktas putnu sugas, kuras ir jāaizsargā, apturot staciju darbību. Nosacījums ir attiecināms gan uz migrējošiem putniem, gan putniem ligzdošanas laikā, gan putniem, kas var uzturēties teritorijā, neligzdojot tajā. Saskaņā ar ziņojumā noteikto, Dabas aizsardzības pārvaldei ir tiesības gan paplašināt, gan sašaurināt detektējamo sugu skaitu, tajā skaitā, parka ekspluatācijas laikā. Kameru tehniskais izpildījums, atkarībā no ražotāja var būt dažāds. Tās var tikt uzstādītas gan uz VES (piemēram, <i>ProtecBird</i>), gan uz atsevišķi stāvoša masta (piemēram, <i>Identiflight</i>). Tehnisko risinājumu kameru darbībai nosaka paredzētās darbības ierosinātāja kopā ar VES ražotāju, kameru ražotāju un ornitologiem. Kameru darbības mērķis ir novērst vai būtiski samazināt putnu

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	licences nr, derīguma termiņš) un kādā augstumā tiks aprīkotas vēja turbīnas ar viedo kameru sistēmām, kas nepieciešamības gadījumā var apturēt vai ievērojami samazināt griešanās ātrumu konkrētas VES turbīnas, turbīnu grupas vai visa VES fermas līmenī, lai novērstu putnu bojāejas skaitu.	bojāēju. Ja izvirzītie mērķi netiek sasniegti, Dabas aizsardzības pārvaldei ir tiesības izvirzīt papildus nosacījumus parka darbībai, tajā skaitā kameru pielietošanas kontekstā. Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	19) Ņemot vērā, ka vēja turbīnas paredzēts būvēt gigantiska izmēra un to rotoru spārnu lielums un ātrums būs milzīgs, ir nepieciešams veikt papildus analīzi, vai un cik ātrā laikā notiek rotoru spārnu apstāšanās, vai šāda funkcija vispār novērš putnu bojāejas riskus. Piemēram, rotora lāpstiņas garums, kas ir 80 m un rotē ar ātrumu 5-12 reizes minūtē, kur spārna gals minūtē noskrien 5-12 riņķus un riņķa līnijas garums ir 500 m, tad var vienkārši aprēķināt, ka - 12 reizes minūtē veicot 500 m, tiek veikti 6km vienā minūtē jeb 360 km/h. tas norāda, ka spārna lāpstiņas gals šķēļ gaisu ar ātrumu 360 km/h. Tas nav lēni, tas ir milzīgs ātrums un šādu konstrukciju nav iespējams apstādināt dažu sekunžu un pat minūšu laikā, lai nodrošinātu lidojošo putnu sadursmi ar rotora lāpstiņām, kas noved pie putna bojāejas. Lūdzu, iekļaut minēto analīzi IVN ziņojumā.	Turbīnas apstāšanās ātrums ir definēts VES tehniskajā specifikācijā, kas bieži vien ir aizsargāta un konfidenciāla. Apstāšanās ātrums ir atkarīgs no tādiem faktoriem kā rotora griešanās ātrums, vēja ātrums un rotora inerces, līdz ar to informācija par turbīnas apstāšanās ātrumu nav viennozīmīga. Turklāt bremsēšanas procesu iedala – aerodinamiskā bremsēšana, kas var aizņemt līdz pāris minūtēm, un avārijas bremsēšana, kas vienā no tehniskajām specifikācijām norādīta vienas minūtes laikā. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	20) Nav norādīts, cik metru augstumā un kāda veida (modelis, licences nr, derīguma termiņš) jāuzstāda automātiskie ultraskaņas detektori sikspārņu monitorēšanai. Ņemot vērā, ka VES izpētes zonā mīt 6 sugu sikspārņi un to aktivitāte pēc eksperta Renāte Kaupuža atzinuma "Par plānotā vēja elektrostacijas parka būvniecības ieceres potenciālo ietekmi uz sikspārņiem Preiļu novada Saunas pagastā" mērījumiem ir ļoti intensīva, tad rodas jautājums - automātiskie ultraskaņas detektori tikai veic monitorēšanas darbu, nevis sikspārņu bojāejas novēršanas mazināšanu.	Vēršam uzmanību uz to, ka automātiskie ultraskaņas detektori tikai un vienīgi ieraksta sikspārņu saucienos, tie nenovērš sikspārņu bojāēju. Sagatavojot ziņojumu, ir ņemtas vērā sikspārņu ekspertes noteiktās zonas, kur VES būvniecība nav pieļaujama. Sikspārņu bojāejas mazināšanai tiek izmantots tā saucamais "<i>bat mode</i>" darbības režīms, apturot stacijas pierodos, kad paredzama augsta sikspārņu aktivitāte. Dabas aizsardzības pārvaldei ir tiesības

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	Kā norāda sikspārņu eksperte Renāte Kaupuža citēju: - "Kopumā -85% no konstatētajiem sikspārņiem attiecināmi uz augsta un vidēji augsta riska sugām sadursmēs ar VES rotora zonu, bet attiecīgi pārējie -15% konstatēto sugu un sugu grupu attiecināmi mežu speciālistu sugām (brūno garausaini, naktssikspārņiem) un attiecināmi uz zema riska sugām sadursmēs ar VES rotora zonu. Tomēr tās var kļūt arī apdraudētas un šajā gadījumā būtiska loma būs VES detaļu izmēriem" - "Atsaucoties uz aprakstīto, ir svarīgi ievērot buferzonas ap ūdenstecēm (attiecināms uz turbīnām O1, O4, Pr3)" - "Ņemot vērā paaugstināto sikspārņu aktivitāti pie mežmalām ilglaicīgo mežu un purvu masīvu tuvumā, nepieciešams ievērot ne mazāk kā 100 m buferzonu no Steporu un Medņu purvu masīviem (attiecināms turbīnām O6, Pr12, Pr15, O1, O2, O4)" - "Sikspārņus apdraud tieša bojāeja pēc sadursmes ar rotora spārņiem, vai to gaisa spiediena strauju izmaiņu radīto barotraumu dēļ. Vēja elektrostacijas negatīvi ietekmē tiklab migrējošas sikspārņu sugas, kā arī ziemojošas sikspārņu sugas. Hipotētiski, migrējošās sugas ir vairāk apdraudētas, jo migrācijas ceļā tām jāšķērso vairāk riska teritoriju". "Turbīnu skaita samazināšanas gadījumā, primāri atteikties no turbīnām O1, O2, O4, O6, Pr12, Pr15, PrRR3 (ietekmes teritorijās atrodas lielākās aizsargājamo biotopu un pieaugušu mežu koncentrācijas vietas).	noteikt stingrākus darbības režīma ierobežojumus, ja ekspertu sākotnēji piedāvātie režīmi nenodrošina pietiekamu aizsardzību sikspārņiem. Automātisko monitoringa staciju izvēle ir paredzētās darbības ierosinātājas un ekspertu ziņā. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	Atsaucoties uz augstāk minēto, lūdzu, IVN ziņojumā norādīt cik metru augstumā un kāda veida (modelis, licences nr, derīguma termiņš) jāuzstāda automātiskie ultraskaņas detektori sikspārņu monitorēšanai. Lai vismaz nedaudz mazinātu sikspārņu apdraudējumu, ko rada VES būvniecība, lūdzu, aizliegt turbīnu nr. 01, 02, 04, 06, Pr12, Pr15, PrRR būvniecību, kuras ir atzītas par augsta riska zonā esošām vēja turbīnām sikspārņu apdraudējumā (pēc sikspārņu ekspertes pētījuma datiem). Lūdzu, IVN atzinumu/tehniskos noteikumus papildināt ar prasībām Tehniskajos noteikumos, kas novērš sikspārņu iznīcināšanas draudus.	
	21) IVN ziņojuma dokumentā nav informācijas par dzīvnieku migrācijas ceļiem Preiļu novadā, tostarp lūšu, mežacūku, stirnu, briežu un aļņu pārvietošanos. Nav analizēts, kā varētu mainīties mednieku pārvietošanās trajektorijas un kā tas ietekmēs medniecību kopumā. Nav arī noteikts ilgtermiņa monitorings attiecībā uz savvaļas dzīvnieku populācijām, lai saprastu, kā VES radītais troksnis, mirgošana, gaismas piesārņojums un ainavas fragmentācija ietekmē dzīvnieku uzvedību, vairošanos un dzīvotspēju. Ņemot vērā, ka VES Prīkuļi plānojas blakus vairākiem mežu un purvu masīviem, lūdzu, papildināt IVN ziņojumu ar detalizētu izvērtējumu par ietekmi uz savvaļas dzīvniekiem, to migrāciju un populācijām. Veikt IVN dokumentā kumulatīvo analīzi par dzīvnieku, putnu un sikspārņu ietekmi, ņemot vērā arī citus VES reģionā, tādi šobrīd plānojas tuvumā 16 gab.	Norādām, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir veikts saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja izsniegtās programmas Nr. 5-03/34/2024 (ar grozījumiem 27.12.2024.) prasībām. Atbilstoši programmas prasībām detalizēts ietekmes vērtējums ir veikts attiecībā uz putniem un sikspārņiem, proti, sugām, kuras VES būvniecība varētu ietekmēt vistiešāk. Savvaļas dzīvnieku izplatība paredzētās darbības teritorijā nav apzināta, tāpat nav analizēti arī iespējamie migrācijas ceļi. Vēja parka būvniecība viennozīmīgi dzīvniekus ietekmēs, taču, analizējot līdz šim veiktos pētījumus, var secināt, ka VES klātbūtne, līdzīgi kā jebkurš cits antropogēns faktors, savvaļas dzīvniekiem ir stresors, kas var tos ietekmēt. Dažādu pētījumu ietvaros, lielākoties, ir konstatēta nozīmīga rezultātu atšķirība starp dažādiem īpatņiem, proti, vieni tiek ietekmēti, citi nē. Tomēr kopumā pētījumi nelielā mērā negatīvu ietekmi, kas apdraudētu piemēram, populācijas pastāvēšanu. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	22) IVN dokumentā pie kumulatīvās ietekmes nav veikts neviens aprēķins un analīze, atsaucoties uz to, ka šobrīd neviens cits VES tuvumā nav uzcelts, nav veikts IVN. Sanāksmē ar iedzīvotājiem šis jautājums tika uzdots attīstītājam un pārstāvis uzreiz nosauca tuvākos trīs plānotos VES, kuri ir dažādās attīstības stadijās. Savukārt IVN dokumentācijā attīstītājs izvēlas sev vieglāko un labvēlīgāko risinājumu - nepētīt kumulatīvo ietekmi nevienam. IVN ziņojuma 229.lpp varam lasīt, citēju: <i>"Patlaban plašāks areāls Jēkabpils, Līvānu, Preiļu un Augšdaugavas novados ir viens no blīvākajiem Latvijā plānoto vēja parku ieceru kontekstā, tādējādi pastāv augsts risks apkārtnes ainavu estētiskās kvalitātes izmaiņām."</i> Tātad attīstītājs ir lietas kurā un zina, cik daudz un kur, kā tiek plānoti, veikti IVN vairākām tuvumā esošām potenciālajām VES. Tas tomēr nav šķērslis attīstītājam formāli atrunāties un neveikt nevienu kumulatīvo ietekmi. Šāda attieksme un rīcība ir nosodāma un ir bezatbildīga. It īpaši, ja VES Riebiņi jau jūnijā ir saņēmis gan sākotnējā IVN izvērtējumu, kas nosaka, ka pilnais IVN nav veicams, gan saņēmis Tehniskos noteikumus. Tāpat ir zināms pēc VVD datu bāzēm, ka apkārtnē tiek plānots, pētīts, dažādās stadijās 16 VES. Kā arī blakus, Jersikā plānotais VES "Jersika" ir tieši SIA "Enery" apbūves tiesību līguma parakstītājs, tā pati SIA, kas VES "Priekuļi". Tā ir izcila bezatbildība neveikt nevienu kumulatīvo ietekmes vērtējumu un norāda uz nekvalitatīva IVN veikšanu. Lūdzu, iekļaut IVN dokumentācijā par prasību veikt IVN kumulatīvo ietekmes izpēti VES Riebiņi, VES Solwin, VES Līvāni, VES Jersika, VES Kūkas, VES PurpleGreen Solvin. Lielākajai daļai no nosauktajiem VES tiek veikta IVN procedūra, tātad ir iespēja un dati aprēķināt un analizēt kumulatīvo ietekmi.	Izstrādātāju ieskatā, lai atbilstoši novērtētu kumulatīvās ietekmes, tās būtu vērtējamas kontekstā ar esošām darbībām vai darbībām, kurām izsniegti tehniskie noteikumi, VVD atzinums, vai ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums ir nodots sabiedriskai apspriešanai, proti ir pieejama informācija par VES izvietojumu un tehnoloģiskajām alternatīvām. Tādu ietekmju kontekstā kā – vides troksnis, zemas frekvences troksnis, mirgošana, vides riski, ietekme uz biotopiem, ĪA sugām un dižkokiem – vēja parki, kuriem ir pieejama informācija par VES novietojumu un tehnoloģiskajām alternatīvām atrodas relatīvi tālu, lai veidotos nozīmīgas kumulatīvās ietekmes, līdz ar to, tās šī IVN ziņojuma ietvaros netiek detalizēti analizētas. Piemēram, tuvākais plānotais vēja parks ir SIA "Aksedo" paredzētā darbība "Vēja parka "SOLWIN Steķi" izbūve Jēkabpils novada Atašienes pagastā un Līvānu novada Rožupes, Rudzātu un Turku pagastā". Izpētes teritorija atrodas aptuveni 6,8 km attālumā no plānotā vēja parka "Priekuļi" izpētes teritorijas dienvidu daļas. Savukārt, attiecībā par ietekmi uz sīkspārņiem, ornitofaunu un ainavu, tā vērtēta attiecīgajās IVN ziņojuma nodaļās. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	Sabiedrības tiesības uz kvalitatīvu IVN procesu nozīmē, ka jāvērtē ne tikai individuālās turbīnas, bet visu paredzēto turbīnu ietekmi konkrētai mājāsaimniecībai, vietai, kā arī kumulatīvā ietekme no vairākiem VES reģionā. Saskaņā ar saistošo dokumentāciju un LR normatīvajiem aktiem IVN jānodrošina pilnvērtīga alternatīvu izvērtēšana, kas ļautu izvēlēties sabiedrībai un videi mazāk ietekmējošus risinājumus. Esošais IVN izvērtējums neatbilst LR normatīvo aktu prasībām, un IVN ziņojumos uzstādītajām/norādītajām metodoloģijas prasībām.	
	23) Vēja turbīnu lāpstiņu apledojuma apdraudējumu trešajām personām (arī iedzīvotājiem) ir vispārīgi noteikti riska mazināšanas pasākumi, bet nav skatīta situācija, ja šādi pasākumi no attīstītāja puses netiks pildīti? Kā iedzīvotājs varēs zināt, kad ir iespējama apledojuma krišana no turbīnu lāpstiņām, kur turbīna atrodas blakus pašvaldības koplietošanas ceļam? Vai tas nozīmē, ka izmantojot ceļu ziemas laikā ikvienam ir reāls risks būt apdraudētam un ievainotam? Plānotā VES teritorijā ir vairāki pašvaldības ceļi, kas tiek bieži izmantoti - kur un kā tad doties iedzīvotājiem uz savām mājām, ja nav citu ceļu? Vai tiešām iedzīvotājam visu ziemas periodu būs liegts doties savās darīšanās pa pašvaldības ceļiem. Vai arī tas jādara bailēs un riskā tikt ievainotiem vai nogalinātiem? Vai šāda rīcība nav iedzīvotājus ierobežojoša? Pretrunīga ir sniegtā informācija, kur tiek norādīts, ka tomēr būs uzstādīta uz rotora lāpstiņām automātiska pretapledojuma sistēma. Kāda konkrēti (modelis, ražotājs) sistēma tiks uzstādīta? Vispārēji teikumi, ko	IVN ziņojumā ir uzskatītas konkrētas VES, kuras aprīkojamas ar pretapledošanas un ledus detektēšanas sistēmām, lai novērstu iespējamo apdraudējumu uz reģionāliem, vietējiem un pašvaldības autoceļiem. Visām ziņojumā vērtētajām tehnoloģiskajām alternatīvām ir pieejamas šāda veida sistēmas, taču, ņemot vērā VES uzstādīto vietu reģionālās un temperatūras atšķirības, pasūtot vēja elektrostacijas, šāda veida pakete ir papildu jāpievieno komplektācijā. Vestas tehnoloģiskās alternatīvas gadījumā šīs paketes ir Vestas Ice Detection™ (ledus detektēšana) un Vestas Anti-Icing System™² (pretapledošanas sistēma), savukārt Nordex modeļos ir pieejama Anti-icing³ (pretapledošanas) sistēma. Ledus detektēšanas sistēma nosaka, kad uz VES lāpstiņām veidojas ledus, tādējādi ledus veidošanās gadījumā VES darbību apstādinot, turpretī pretapledošanas sistēma silda VES lāpstiņu virsmu, lai jau sākotnēji novērstu ledus veidošanos. Ņemot vērā, ka IVN ziņojumā tiek aplūkotas vairākas tehnoloģiskās alternatīvas ar katrai

² Pieejams <https://www.vestas.com/en/energy-solutions/onshore-wind-turbines/enventus-platform/v162-6-2-mw> un <https://www.vestas.com/en/energy-solutions/onshore-wind-turbines/enventus-platform/V172-7-2-MW>

³ Pieejams <https://www.nordex-online.com/en/product/customization/#coldclimatesolution>

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	varam lasīt IVN ziņojumā neizsaka neko un neatbild uz daudziem praktiskiem jautājumiem. Lūdzu papildināt IVN ziņojumu ar konkrētu rīcības plānu kā tiks mazināti riski turbīnu lāpstīņu apledošanas gadījumā. Kā tiks novērsts, ka cilvēki, mednieki, kas pārvietosies pa teritoriju netiks pakļauti satraumēšanas riskam. Kāda veida (modelis, ražotājs, sistēma) tiks ieviesta turbīnu lāpstīņu pretapledošanas novēršanai? Lūgums IVN izvērtējumā/Tehniskajos noteikumos norādīt, ka šāda pretapledošanās sistēma turbīnu lāpstīņām uzstādāma visām turbīnām, nevis izlases kārtā.	alternatīvai atbilstošu ledus detektēšanas un/vai pretapledošanas sistēmu, nav pamata izvirzīt šādu priekšlikumu. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	24) Vēsturisko zemju likums nosaka, ka jāsaglabā un jāstiprina latviskā kultūrtelpa un vēsturiskās apdzīvotuma formas. Vēja parka būvniecība ar masīvu vizuālu ietekmi laukos būtiski apdraud tradicionālo kultūrainavu un viensētu raksturu. Jautājumā par vizuālo, ainavisko ietekmi, piesardzības pasākumos, IVN attīstītājs pats norāda 229.lpp, citēju: "<i>Nepieciešams atteikties no VES (Nr. 06, Pr11, Pr25, P19.2b, O2, DD3), kas atrodas no dzīvojamām ēkām (Kalnieši 2, Tebeči, Ievaiši, Malova, Oši) tuvāk par 1 km, tādējādi mazinot ļoti augsto vizuālo ietekmi.</i>" Lūdzu, ņemt vērā attīstītāja secinājumu un IVN izvērtējumā/Tehniskajos noteikumos aizliegt vēja turbīnu nr. O6, Pr11, Pr25, P19.2b, O2, DD3 būvniecību, tādējādi tiks mazināta augsti degradējoša un negatīvā vizuālā ietekme VES Prīkuļi apkārtnē.	Lai mazinātu vizuālo ietekmi IVN ziņojumā ir ietverti pasākumi ietekmes mazināšanai, t.sk., rekomendēta atteikšanās no konkrētu VES būvniecības. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	25) Latvijas kultūras kanons atzīst Latvijas kultūrainavu kā nacionālo identitāti raksturojošu vērtību. Šāda VES Prīkuļi īstenošana degradē tieši tās vērtības, kas izceltas kā Latvijas kultūras pamatakmens. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030) uzsver, ka Latvijas dabas un kultūrainava ir valsts konkurētspējas un identitātes stūrakmens, un tās saglabāšana ir stratēģiska prioritāte. Šādas industriālas būves kā	Priekšlikumi iekļauti IVN ziņojumā, skatīt 4. nodaļu par sabiedrības līdzdalību.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	VES Prīkuļi ir pretrunā šim mērķim samazina Latvijas pievilcību kā dabas un kultūras valsts tēlu. Ainavu politikas pamatnostādnes (MK rīkojums Nr. 271, 21.06.2013.) definē ainavu kā nacionālu bagātību, kas jāaizsargā sabiedrības interesēs, īpaši uzsvērot kultūrainavas rakstura saglabāšanu un vizuālās degradācijas risku novēršanu. Vēja turbīnu fermas šāda mēroga laukos, dabiskā ainavā un vidē neatbilst šai politikai. Eiropas ainavu konvencija (Florences konvencija, 2000), kuru Latvija ir ratificējusi, paredz, ka valstīm jānodrošina visu ainavu (ne tikai aizsargājamo teritoriju) aizsardzība un plānošana, atzīstot tās par sabiedrības labklājības un identitātes daļu. Masveida industriālās būves kā VES Prīkuļi laukos ir pretrunā šīm starptautiskajām saistībām. Nav saprotams pamatojums VES Prīkuļi būvniecībai, kas ir pretrunā nosauktajiem valsts un ES reglamentējošajiem dokumentiem. Lūdzu veikt IVN ziņojumā pamatotu, precīzu un detalizētu analīzi par izstrādātā IVN dokumenta ieceres atbilstību Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai (Latvija 2030) un Ainavu politikas pamatnostādnēm, precīzi norādot, kā vizuālā ietekme tiks mazināta. Lūdzu sniegt atbilstoša neatkarīga eksperta detalizētu analīzi par projekta saderību ar Eiropas ainavu konvencijas principiem, tostarp ikdienas ainavu aizsardzību. Lūdzu paredzēt IVN dokumentā, tā izvērtējumā/Tehniskajos noteikumos konkrētus mazināšanas pasākumus ainavas un kultūrainavas ietekmei, tajā skaitā: izvietojuma korekcijas, zemāku turbīnu modeļus, vizuālo ekrānu saglabāšanu un reālistiskas vizualizācijas no visām ietekmētajām apdzīvotajām vietām.	
	26) IVN ziņojumā nav analizēts kā VES būvniecība, troksnis, vizuālā ietekme un iespējamais gruntsūdeņu/augsnes piesārņojums	Vides risku un avārijas situāciju nodaļā (3.10.5. apakšnodaļā) ir minēti ietekmi mazinoši pasākumi VES, kas atrodas tuvāk par 179

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	ietekmēs bioloģiski sertificētas saimniecības un vietējo pārtikas ražošanu. Preiļu novadā ir koncentrēti liels skaits bioloģisko un ekoloģisko saimniecību, taču VES Prīkuļi būvniecība var apdraudēt šo saimniecību būtību un saimniekošanas praksi. Lūdzu, veikt IVN analīzi, izvērtējumu par ietekmi uz bioloģiskajām saimniecībām un lauksaimniecisko vidi.	m no ūdenstecēm, purviem un meliorācijas grāvjiem, savukārt ziņojuma 3.8. nodaļā (ģeoloģija un hidroģeoloģija) minēts ietekmes līmenis uz gruntsūdens līmeņiem. Sociāli ekonomisko aspektu 3.12.2. apakšnodaļā ir apkopota informācija par dzīvnieku novietnēm, kas atrodas 2 km attālumā no plānotajām VES. Tāpat 3.12.5. apakšnodaļā atspoguļots prognozētais trokšņa līmenis ganībās. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	27) Nav iekļauta un veikta izpēte bišu uzvedības un dzīvotspējas izpētei, jo VES infraskaņa un zemas frekvences skaņa ietekmē bišu uzvedību un dzīvotspēju. Lūdzu iekļaut izpēti un analīzi par bišu ietekmi uz VES darbību.	Latvijā līdz šim nav veikti pētījumi, kuros tiktu analizēta VES ietekme uz biškopību. Apzinot citās valstīs veiktos zinātniskos pētījumus, konstatēts, ka arī citviet salīdzinoši maz veikti līdzīgi pētījumi. Atsevišķos medijos ir atrodamas publikācijas par VES negatīvo ietekmi uz kukaiņiem, tomēr publikācijās izvirzīto hipotēžu pārbaudi ar zinātniski atzītām metodēm rakstu autori nav veikuši. Ziņojumā ir iekļauta informācija par zinājumiem pētījumiem biškopības nozarē un to galvenajiem secinājumiem. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	28) Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā visi interesenti tika aicināti aizpildīt aptaujas anketu, kas pieejama ziņojuma izstrādātāja tīmekļa vietnē https://environment.lv/lv/aktualitates/jaunumi/prikuli.html. Vietnē norādīts, ka iegūtie aptaujas rezultāti tiks atspoguļoti aktualizētajā ziņojuma versijā. Ir pēdējais termiņš, kad var iesniegt savu viedokli par VES Prīkuļi izstrādāto IVN, un, diemžēl, joprojām nav pieejami aptaujas rezultāti, analīze. Aptaujas rezultāti, manuprāt, ir būtiski iedzīvotāju viedokļa paudēji, kas ir jāņem vērā, izvērtējot VES Prīkuļi ieceri. Uzskatu, ja iedzīvotāji vairāk kā 50% ir	IVN ziņojuma 4. nodaļa par sabiedrības līdzdalību ir papildināta ar aptaujas rezultātiem. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	pret VES būvniecību, tad ir jāciena pamatiedzīvotājs, tā tiesības un jāatceļ iecere par VES būvniecību. Likumdošanā ir norādīts, ka katra indivīda tiesības ir augstāk par jebkura uzņēmuma tiesībām. Lūdzu, ņemt to vērā.	
	29) Sabiedrības līdzdalības sadaļa veikta formāli, atskaitoties par sanāksmēm. Visi darba grupu sanāksmēs jautājumi, diskusijas nav iekļautas IVN ziņojumā, praktiski nekas no iedzīvotāju izteiktā nav iekļauts IVN ziņojumā. Veidojot darba grupas, netika iedzīvotāji informēti, ka tādas sanāksmes netiek protokolētas, līdz ar to ir redzams, ka IVN nav iekļauti nedz jautājumi, nedz ieteikumi, iebildumi, kurus vairākkārtīgi izteica iedzīvotāji minēto darba grupu laikā. Esošajā IVN sadaļā nav izvērtēta potenciālā negatīvā ietekme uz sabiedrības saliedētību. Vēja elektrostacijas jau šobrīd rada nopietnas nesaskaņas vietējās kopienās, kas var novest pie sociāliem konfliktiem, uzticības zuduma pašvaldībai un institūcijām. To varēja novērot vairākās sanāksmēs par VES Priekuļi. Šis risks nav minēts. ES Vides ietekmes novērtējuma direktīva (2014/52/ES) paredz, ka jāvērtē ne tikai vides, bet arī sociālekonomiskā ietekme uz iedzīvotājiem un sabiedrību. OECD Labās prakses vadlīnijas par sociālekonomisko ietekmju vērtēšanu (OECD Guidelines for Social Impact Assessment) uzsver nepieciešamību analizēt īpašumu vērtību, sabiedrības labklājību un konfliktu riskus. Lūdzu, izvērtēt un veikt IVN papildinājumā sabiedrības saliedētības un iespējamo konfliktu risku analīzi.	Priekšlikums iekļauts IVN ziņojumā, skatīt 4. nodaļu par sabiedrības līdzdalību.
	30) Sabiedrības līdzdalības sadaļā nav analizētas izmaksas sabiedrībai. Tiek pieminēti tikai iespējamie ieguvumi (ko nodrošina LV likumdošanas normatīvie akti), taču nav uzskaitītas sabiedrībai	Priekšlikums iekļauts IVN ziņojumā, skatīt 4. nodaļu par sabiedrības līdzdalību.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	iespējamās izmaksas: veselības aprūpes izmaksu pieaugums, nekustamā īpašuma vērtības krituma kompensācijas, ceļu uzturēšana pēc būvniecības u.c.. apgrūtinātā iespēja strādāt attālināti, mājdzīvnieku negatīvā ietekme utt.. ES Vides ietekmes novērtējuma direktīva (2014/52/ES) paredz, ka jāvērtē ne tikai vides, bet arī sociālekonomiskā ietekme uz iedzīvotājiem un sabiedrību. OECD Labās prakses vadlīnijas par sociālekonomisko ietekmju vērtēšanu (OECD Guidelines for Social Impact Assessment) uzsver nepieciešamību analizēt īpašumu vērtību, sabiedrības labklājību un konfliktu riskus. Lūdzu veikt IVN papildinājumus ar izmaksu-ieguvumu analīzi, kas parāda ne tikai investoru un valsts ieguvumus, bet arī iedzīvotāju un pašvaldības iespējamās zaudējumus.	
	31) IVN ziņojumā ir lietoti termini, kas ir būtiski, lai izprastu IVN, piemēram, sākotnēji IVN dokumentā abas potenciālās daļas/alternatīvas tiek definēts, ka apzīmēs ar A un B alternatīvu, savukārt tālāk, dokumentā tiek definēta Dienvidu un Ziemeļu VES daļas. Tas norāda par haotismu un nenoteiktību IVN dokumentācijā. Aarhus konvencija garantē iedzīvotājiem tiesības uz pilnīgu un objektīvu informāciju, tostarp par sociālekonomiskajām sekām, kas šobrīd nav nodrošinātas VES Prīkuļi IVN ziņojumā. Lūgums atzīt VES Prīkuļi IVN ziņojumu par nepilnīgu, daļēji nekvalitatīvu, lūgt to pārstrādāt, papildināt ar iepriekšminētajiem pētījumiem, analīzēm, vērtējumiem un veikt no jauna sabiedrisko apspriešanu, iepazīstinot sabiedrību ar veiktajiem papildinājumiem, lai sabiedrība var zināt paveikto, aprēķinus, analīzi un spētu to	Skaidrojam, ka IVN ziņojumā izpētes teritorijas ziemeļu un dienvidu daļas nav tas pats, kas A un B izvietojuma alternatīvas. Plānotā vēja parka "Prīkuļi" daļas, proti, ziemeļu un dienvidu daļas, tiek uztvertas kā viens vēja parks un izpētes teritorija, savukārt A un B alternatīvas ir divas izvietojuma alternatīvas, kurās atšķiras vienas VES izvietojums ziemeļu daļā (VES Nr. Pr3a A izvietojuma alternatīva un VES Nr. Pr3b B izvietojuma alternatīva) (vairāk skatīt IVN ziņojuma 6.1. nodaļā). Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	izdiskutēt ar VES attīstītāju un spētu atkārtoti izvērtēt no jauna iesniegto IVN ziņojumu. Ziņojuma uzraugošajām institūcijām un atbildīgajiem darbiniekiem lūdzu nodrošināt, ka izstrādātais ziņojums tiek detalizēti pārbaudīts, lai izslēgtu IVN izstrādātājam saskaņot formālu, nekvalitatīvu, maldinošu ziņojuma iesniegšanu un saskaņošanu, kas var radīt būtisku apdraudējumu un riskus cilvēkiem un videi. EVA un VVAD - lūdzu, sniegt rakstiskas atbildes katrai no numurētajām, lūgtajām prasībām, norādot to akceptu vai atteikuma gadījumā - norādot iemeslu. Preiļu novada ledzīvotājiem rūp sava vide, daba, pamatiedzīvotāji, aibnava un nākotne, un mēs iestājamies par samērīgu vides izmantošanu, kur primāri tiek uzklausīta un ņemta vērā iedzīvotāju griba.	
Fiziskas personas iesniegums, vēstule reģistrēta Valsts vides dienestā 16.10.2025., Nr. 10058/AP/2025		
	Preiļu novadam kopumā salīdzinoši blīvs viensētu un mazciemu tīklojums. Līdz 2km attālumā no vēja parka atrodas Nekustamā īpašuma, valstī reģistrā reģistrētās dzīvojamās ēkas. Dažām nav pat 800 m no vēja parka. IVN ziņojumā nekas nav norādīts par plānotā mikrolieguma izveidi dienvidu daļā (kad. nr. 76740060045, 7674006009, 76740060020) un buferzonas izveidi ap to vistu vanaga Accipiter gentilis aizsardzības nostiprināšanai. Vistu vanags – īpaši aizsargājama suga. Mikrolieguma platība ir 10,35 ha un mikrolieguma buferjosla	Papildināta ziņojuma 3.3.2. apakšnodaļa ar informāciju par jaunizveidoto mikroliegumu.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	53 ha. Esmu redzējusi, ka šis vanags lido virs vēja parka teritorijas (DD3).	
	Troksnis Mājai "Rozes" – attālums 1130. Ja vairākas vienādas skaņas avoti darbojas reizē, kopējais līmenis tiek izrēķināts pēc formulas: $L_{kop} = L + 10 \cdot \log_{10}(N)$ <i>L = viena avota skaņa</i> <i>N = avotu skaits</i> Tātad: $L_{kop} = 45 + 10 \cdot \log_{10}(9)$ $\log_{10}(9) \approx 0,9542$ $10 \cdot 0,9542 = 9,542$ $45 + 9,54 = \underline{\underline{54,54}} \text{ kopējais skaņas līmenis}$ Tas nozīmē, ka tiek pārsniegta Pasaules Veselības organizācijas rekomendētā robežvērtība 45 dB(A).	Sagatavojot trokšņa ietekmes izvērtējumu ir rēķināts visu VES radītais summārais troksnis. Ziņojumā vērtēta paredzētās darbības atbilstība PVO robežvērtībām, ņemot vērā visu avotu radīto ietekmi uz katru dzīvojamo ēku. Pieņemts zināšanai, IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	Zemas frekvences troksnis Latvijā šobrīd nav normatīvo aktu, kas noteiktu VES radīta zemes frekvences trokšņa novērtēšanas kārtību un robežlielumu. Kas notiek 1130 m attālumā no 8 MW turbīnas? 8 MW turbīna ir ļoti liela – tās rotora diametrs var būt 160 – 200, un lāpstiņu gali griežas ar ātrumu 300 km/h. Plānotā 8 MW jaudas turbīna atrodas aptuveni 1130 m attālumā no tuvākajām mājām. Šāda jaudas līmeņa turbīnas rada ne tikai dzirdamu troksni, bet infraskaņu (zem 20 Hz), kuru cilvēks nedzird,	Infraskaņa no VES (skaņa ar frekvenci zem 20 Hz, t. i., zem cilvēka dzirdes sliekšņa) ir bieži apspriests temats, taču zinātnisko pētījumu par VES radītās infraskaņas ietekmi uz cilvēku veselību ir maz un tajos nav gūts apstiprinājums tam, ka VES radītā infraskaņa būtiski ietekmētu cilvēka veselību, to norāda arī Pasaules veselības organizācija. Apkopojot informāciju ir fiksēts, ka atsevišķi cilvēki saistībā ar infraskaņu norāda uz kairinājumu, miega traucējumiem vai diskomfortu, bet tas tiek saistīts ar dzirdamo vai zemes frekvences troksni vai psiholoģiskiem faktoriem, nevis infraskaņas ietekmi. Jānorāda, ka infraskaņa nav raksturīga tikai VES, to rada dabiski avoti (vētra, viļņi), kā arī transports un cilvēka radīta

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	taču organismi to uztver kā vibrāciju vai spiedienu. Pētījumi liecina, ka 1100 m attālumā infraskaņas līmenis var sasniegt 60 – 70 dB(G), kas var izraisīt cilvēkiem miega traucējumus, galvassāpes, spiedienu ausīs, trauksmi un sirdsdarbības izmaiņas. Šie simptomi ir dokumentēti kā “low frequency noise syndrome” jeb turbīnu skaņas sindroms, un tie rodas pat tad, ja skaņa ir zem dzirdamības robežas. Tādēļ attālums 1100 ir uzskatāms par nepietiekamu un neatbilst piesardzības principiem.	tehnika tādā līmenī, kas ir salīdzināms ar VES radīto skaņu, līdz ar to nav uzskatāms, ka VES radītā infraskaņa varētu cilvēku ietekmēt lielākā apjomā, nekā to šobrīd jau dara, piemēram, cilvēka radīta tehnika. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	Mirgošana Attīstītājs apsolīja, ka vēja parkā “Priekuļi” mirgošanas efekta ietekmes laiks gadā dzīvojamās mājās nepārsniegs 0 stundas un 0 minūtes. Lūdzu sekot šai informācijai. Konkrēti manās mājās “Rozes” šobrīd rādītāji ir dažādi: <i>1 tabula 3:33, 39:26, 63:20, 70:4</i> <i>2 tabula 00:36, 00:33, 033, 0035</i>	Attīstītājs priekšlikumu par nulle mirgošanas efektu ir atzinis par īstenojamu, līdz ar to šis ir noteikts kā obligāti īstenojams pasākums ietekmes mazināšanai. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	Ainava un vizuālā ietekme Potenciālās izmaiņas ainavā modelētas, izmantojot fotomontāžu no dažādiem skatu punktiem. Novērtējuma ietvaros modelētas piecas vizuālās ietekmes zonas – ļoti zema, zema, vidēja, augsta un ļoti augsta. Konkrēti Vecie Mozuļi, Jaunie Mozuļi atrodas augstas ietekmes zonā. Tātad, ainava būs sabojāta.	Skatīt 3.4.7. apakšnodaļā minētos pasākumus ietekmes mazināšanai ainavas un vizuālās ietekmes kontekstā. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.
	Vides riski un avārijas situācija 1. Kā tiks novērsta uguns izplatība turbīnas aizdegšanās rezultātā? 2. Cik ātrā laikā ieradīsies operatīvais dienests? 3. No kurienes tiks ņemts ūdens? 4. Kāds tieši un cik daudz tiks iesaistīts operatīvais dienests?	Plānotajam vēja parkam tiks izstrādāts civilās aizsardzības plāns, kurā tiks iekļauti minētie aspekti, kā arī ir ņemts vērā iedzīvotāju priekšlikums par papildu pasākumiem, lai nepieļautu iespēju, ka ugunsgrēks no VES var sekundāri izraisīt ugunsgrēku Steporu vai Medņu purvos. IVN ziņojumā izmaiņas nav veiktas.

N.p.k.	Jautājums/komentārs	Skaidrojums, norāde uz veiktajiem labojumiem
	Ņemot vērā, ka bieži ir sausas vasaras ar paaugstinātu uguns bīstamību. Apkārt plānotajam vēja parkam "Prīkuļi" atrodas meži un purvi. Tātad, liels risks mežu ugunsgrēkiem.	
	Mājsaimniecībā "Rozes" šobrīd dzīvo 9 cilvēki. No tiem trīs bērni. Divi no tiem ir audžubērni ar UDHS. Man ir pamats uztraukties par šo bērnu veselību. Vēja parks "Prīkuļi" atrodas pārāk tuvu dzīvojamai mājai. Psihiatra rekomendācijā ir teikts, ka bērniem jānodrošina droša, stabila, mierīga vide. Kas līdz šim arī bija. Mans un manas ģimenes lūgums: 1) Noņemt šo DD3 turbīnu, lai mazinātu ietekmi uz veselību 2) Nav skaidrs, kāda ietekme būs uz mājlopiem, jo šajā apkārtnē ir daudz? 3) Sakarā ar to, ka ir izcirsti meži un daudzas putnu sugas ir pazudušas (šogad – melnais strazds, āpsis, pūce) izpētīt vēlreiz vēja parka ietekmi uz putniem – vistu vanagu. Citādi mums paliks tikai vārnas. 4) Nav skaidrs un saprotams, kāpēc parkam ir divas daļas.	Priekšlikums par turbīnas noņemšanu ir iekļauts IVN ziņojumā, skatīt 4. nodaļu par sabiedrības līdzdalību.